

Ikt. szám: 222/5-43/2019

Heves Megyei Közgyűlés

Helyben

Tájékoztató

a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Heves megyét érintő árvíz- és belvízvédelmi tevékenységéről

Tisztelt Közgyűlés!

A Heves Megyei Önkormányzat felkérésére a **Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság** (5000 Szolnok, Boldog Sándor István krt. 4.) elkészítette a Heves megyében végzett ár- és belvízvédelmi tevékenységéről szóló tájékoztató anyagát, melyet az előterjesztés melléklete tartalmaz.

A tájékoztatót a Vidékfejlesztési és Határon Túli Ügyek Bizottsága 2019. november 19-i ülésén tudomásul vette.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a jelen tájékoztatóban foglaltakat tudomásul venni szíveskedjék.

Eger, 2019. november 21.

dr. Juhász Attila Simon

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

Dr. Barta Viktor
Heves Megye Főjegyzője

KÖZÉP-TISZA-VIDÉKI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
Kiskörei Szakaszmérnökség

3384-Kisköre, Tisza II. Tel.: (36) 558-310, Fax: (36) 358-301
E-mail: kiskore.szmg@kotivizig.hu

K.P.-00328-012 / 2019.

Üi.: Takács Attila

HEVESI MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT

Tárgy: Tájékoztató megküldése

dr. Barta Viktor Úr
Főjegyző részére !

EGER

Kossuth Lajos út 9.
3300

Tisztelt Főjegyző Úr !

Hivatkozva a 2019. október 21-én kelt levelére, a Heves Megyei Önkormányzat közgyűlésének, valamint a Megyei Fejlesztési és Nemzetközi Ügyek Bizottságának soron következő ülés napirendi pontjára javaslom 2019. évi ár- és belvízvédelmi helyzet megtárgyalását, melyről az alábbi rövid tájékoztatást adom:

1. Hidrometeorológiai értékelés

Csapadék

Januárban az Igazgatóság területére leesett havi csapadék átlag 29,9 mm volt, ez a csapadékmennyiség a sokéves havi átlagot (29,2 mm) csupán 2 %-al haladta meg. A 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján a legtöbb csapadékot **Karcagon** mérték 41,0 mm-t, a sokéves, január havi átlagcsapadék (Karcagi állomás 33,2 mm) **123 %-a**. A legkevesebb csapadék **Szolnokon** hullott összesen 13,8 mm, a szolnoki csapadékmérő állomás sokéves, január havi átlagcsapadékának (27,6 mm) csupán a fele (50%).

Február hónapot rendkívül száraz időjárás jellemezte. A 11 kiemelt állomás adatai alapján átlagosan 7,2 mm eső hullott, mely a sokéves, februári havi átlagcsapadék csupán (28,9 mm) $\frac{1}{4}$ -e. Az észlelés kezdetétől 1963-tól elemezve ennél csapadékszegényebb február 6 db évben fordult elő. Igazgatóságunk területén a legtöbb csapadék Kunszentmárton térségében esett, 10,3 mm, ami a kunszentmártoni sokéves, február havi átlagcsapadék 27 %-nak felel meg. A legkevesebb csapadékot Jászkiséren észleltek 5,2 mm-t, a sokéves jászkiséri február havi átlagcsapadéknak csupán 16 %-a.

A rendkívül száraz februárt nagyon száraz **március** követte. Az Igazgatóság területére leesett havi csapadék átlag 5,4 mm volt, ez a csapadékmennyiség a sokéves havi átlag (29,5 mm) 18 %-a. 1963-tól az észlelés kezdetétől elemezve ennél csapadékszegényebb március 3 db évben fordult elő (1972. március 5,0 mm, 1974 március 4,0 mm és 2012. március 1,2 mm). A 11 kiemelt csapadékmérő állomás alapján márciusban a legtöbb csapadék **Jászberény** térségében esett, 9,6 mm, ami a jászberényi sokéves, március havi átlagcsapadék 32 %-nak felel meg. A legkevesebb csapadékot **Kunszentmártonon** észleltek 0,9 mm-t, a sokéves kunszentmártoni márciusi havi átlagcsapadéknak csupán 3 %-a.

Április elején folytatódott a csapadékmentes időjárás, majd 5.-től kisebb, helyenként nagyobb csapadék mennyiségek fordultak elő. 14-e után ismét csapadékszegény időszak kezdődött térségünkben, melynek a 22-én érkezett hidegfront vetett véget. Az igazgatóság területére áprilisban leesett 49,6 mm havi csapadék átlag, mely 134 %-a a sokéves havi átlagnak (37, 1 mm). A hónapban lehullott csapadékmennyiség 44 %-a (22,0 mm) egy napon 28-án esett a térségünkben. A 11 kiemelt csapadékmérő állomás alapján áprilisban a legtöbb csapadék **Mezőtúr** térségében esett, 66,7 mm, ami a szolnoki sokéves, április havi átlagcsapadék 163 %-nak felel meg. A legkevesebb csapadékot **Jászkiséren** észlelték 33,6 mm-t, a sokéves jászkiséri április havi átlagcsapadéknak a 94 %-a.

Májusban csapadékos időjárás váltotta fel az év eleji száraz, csapadékszegény időszakot. A 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján 123,6 mm csapadék hullott területi átlagban, mely a sokéves havi átlag (52,5 mm) 235 %-a. A legtöbb csapadékot **Jászberényben** mérték 213,9 mm-rel (sokéves havi átlag 53,9 mm) a legkevesebbet pedig 91,3 mm-rel **Kunhegyesen** (sokéves havi átlag 51,2 mm).

Júniusban az Igazgatóság területére leesett havi csapadék átlag 71,0 mm volt, ez a csapadékmennyiség a sokéves havi átlagot (66,8 mm) csupán 6 %-al haladta meg. A 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján a legtöbb csapadékot **Kunszentmártonon** mérték 104,5 mm-t, a sokéves, júniusi havi átlagcsapadék (62,3 mm) 167 %-a. A legkevesebb csapadék **Karcagon** hullott összesen 44,5 mm, a karcagi csapadékmérő állomás sokéves, júniusi havi átlagcsapadékának (65,9 mm) 67 %-a.

Július első napjaiban csapadékmentes időjárás jellemezte az igazgatóság területét. Ezt követően 07.11. és 07.14. között volt egy csapadékosabb időszak, amit egy csapadékmentes időszak váltott. A hónap utolsó napjai csapadékos időjárást hoztak, 28.-án Karcagon 51,5 mm esőt regisztráltunk. Júliusban a legtöbb eső Karcagon hullott ahol 100,3 mm-t észleltünk. A legkevesebb pedig 25,2 mm volt, Jászkisér térségében.

Augusztus hónapban folytatódott a száraz időjárás, csupán lokális záporok, zivatarok okoztak rövid idő alatt nagyobb mennyiségű csapadékot az Igazgatóság területén. A 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján 37,5 mm csapadék hullott területi átlagban, mely a sokéves havi átlag (53,3 mm) 70 %-a. A lehullott csapadék 62 %-a (23,4 mm) azonban két nap alatt, augusztus 13 és 14-én esett. Augusztusban a legtöbb csapadékot **Jászkiséren** mérték 56,5 mm-rel (sokéves havi átlag 58,9 mm) a legkevesebbet pedig 13,0 mm-rel **Karcagon** (sokéves havi átlag 51,4 mm).

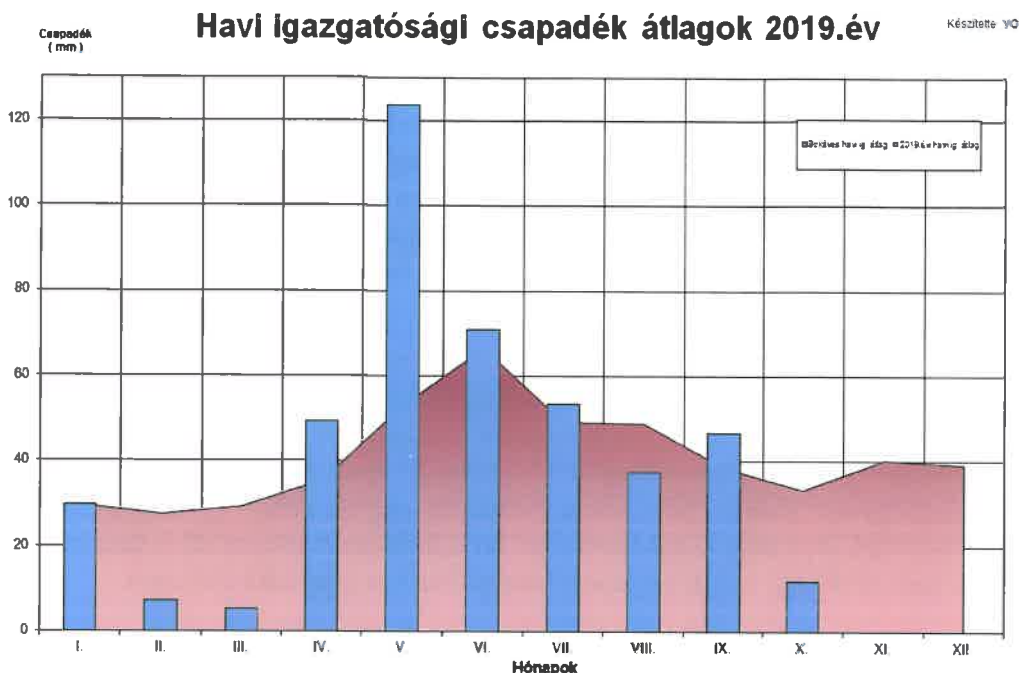
Szeptember hónap hasonlóan csapadékmentesen kezdődött, mint az augusztus. A 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján 46,7 mm csapadék hullott területi átlagban, ez a sokéves szeptemberi átlag (42,1 mm) 111 %-a, hasonlóan az előző hónaphoz, ez a csapadék mennyiség is pár nap alatt hullott le, szeptember 7-én, 9-én, 24-én és 26-án. Alattyánon esett a legtöbb csapadék 1 nap alatt, szeptember 9-én 50,6 mm esőt mértek. Szeptemberben a legtöbb csapadékot **Kunszentmárton** észlelték 65,7 mm-t, a sokéves szeptemberi kunszentmártoni átlag (51,5 mm) csapadékot 27 %-al haladta meg. A legkevesebb esőt **Kunhegyesen** észlelték 33,6 mm-t, amely a sokéves szeptemberi kunhegyesi átlag csapadéknak (47,6 mm) csupán a 70 %-a.

Október elején esett pár nap csapadék 2-án, 3-án és 5-én, ezt követően gyakorlatilag nem esett eső. **Október 22-ig** a 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján 11,8 mm csapadék hullott területi átlagban, ez a sokéves Októberi átlag (33,7 mm) 35 %-a. A legtöbb csapadékot **Tiszasülyön** észlelték 17,7 mm-t, a sokéves októberi tiszasülyi átlag (36,2 mm) csapadék 49 %-a. A legkevesebb esőt **Karcagon** észlelték 6,9 mm-t, amely a sokéves októberi karcagi átlag csapadéknak (34,4 mm) csupán a 20 %-a.

Összességében elmondható hogy az idén lehullott csapadék október 22-vel bezárólag 5 hónapban (január 2 %, április 34 %, május 135 %, június 6 % és szeptember 11 %) haladta meg az adott havi sokéves havi átlag csapadékot a többi 4,5 hónapban alatta maradt. A

legtöbb eső májusban esett 123,6 mm a sok éves május havi átlag csapadék (52,5 mm) 135 %-a. A legkevesebb csapadék márciusban esett 5,4 mm ez a sok éves március havi átlag csapadéknak (29,5 mm) csupán a 18 %-a. Kiemelném még februárt is, amikor 7,2 mm volt a lehullott csapadék ez is elmaradt a sokéves adott havi átlagtól 70 %-al. A 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján január 1-től október 22-ig 435,8 mm csapadék esett a sokéves évi átlagcsapadék (513,4 mm) 85 %-a igaz még a 2019 évből hátra van 2,5 hónap.

Halmozott csapadékösszegben még most is jól állunk, mert 4,2 mm csapadék többletünk van a sokéves I-X. havi csapadékátlaghoz képest.

Halmozott csapadékot vizsgálva a **januárban** (29,9 mm) leesett csapadék a sokéves, január havi átlag (29,2 mm-t) 102 %-a volt.

Február végéig az igazgatósági átlagot elemezve 21,0 mm csapadék hiányunk van a sokéves halmozott átlaghoz (58,1 mm) képest.

Március végéig az Igazgatósági átlag csapadékot vizsgálva 45,3 mm csapadék hiányunk van a sokéves halmozott átlaghoz (87,6 mm) képest. A 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján március végéig a legtöbb csapadék Karcag térségében esett 55,8 mm. A legkevesebb csapadékot Szolnokon észlelték, 24,3 mm-t.

Április végéig az Igazgatósági átlag csapadékot vizsgálva továbbra is csapadék hiányunk van, 32,7 mm a sokéves átlaghoz (124,7 mm) képest. A 11 kiemelt csapadékmérő állomás halmozott csapadék adatai alapján április végéig a legtöbb csapadék Kunhegyes térségében esett 112,9 mm. A legkevesebb csapadékot Tiszasülyön észlelték, 68,9 mm-t.

Májusban az Igazgatósági halmozott átlag csapadékot vizsgálva már nem áll fenn a csapadék hiány, hiszen a lehullott csapadék mennyisége (213,9 mm) a sokéves halmozott igazgatósági átlag (177,2 mm) felett alakult.

Június végéig a halmozott csapadék átlag a sokéves felett maradt, a leesett csapadék (286,6 mm) 117 %-a a sokéves halmozott igazgatósági átlagnak (244,0 mm).

Júliusban a halmozott csapadék átlag a sokéves alatt maradt. A lehullott csapadék 339,9 mm, a sokéves halmozott átlag csapadék 112 %-a (302,5 mm).

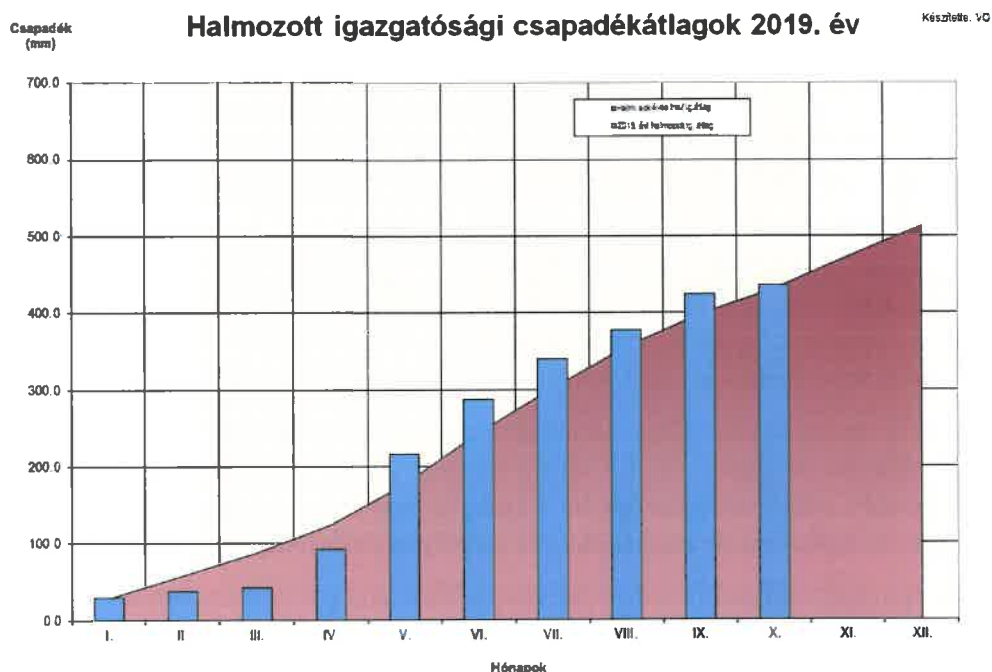
Augusztusban az Igazgatósági átlag csapadékot vizsgálva csapadék többletünk van, 21,6 mm a sokéves átlaghoz (355,8 mm) képest, viszont a területi és időbeli eloszlás rendkívül egyenlőtlen. A 11 kiemelt csapadékmérő állomás halmozott csapadék adatai alapján

augusztus végéig a legtöbb csapadék Kunszentmárton térségében esett 441,7 mm. A legkevesebb csapadékot Tiszasülyön észlelték, 307,6 mm-t.

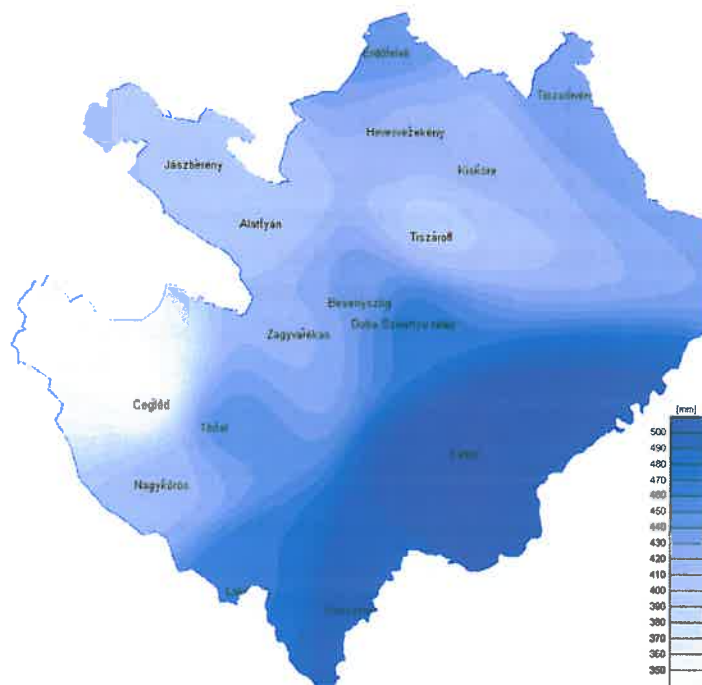
Szeptember végéig a 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján az Igazgatósági átlagcsapadékot vizsgálva 424,0 mm az átlagcsapadék mely a sokéves I-IX havi átlagcsapadék (397,9 mm) 107 %-a még mindig 26,1 mm csapadék többletünk van. A 11 kiemelt csapadékmérő állomás halmozott csapadék adatai alapján szeptemberig a legtöbb csapadék Kunszentmárton térségében esett 507,0 mm, mely a sokéves kunszentmártoni I-IX. havi csapadék (423,7 mm) 120 %-a. A legkevesebb csapadékot Tiszasülyön észlelték, 349,7 mm-t, a sokéves tiszasülyi I-IX. havi csapadék (427,8mm) 82 %-a.

Október 22-ig a 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján az Igazgatósági átlagcsapadékot vizsgálva 435,8 mm az átlagcsapadék mely a sokéves I-X havi átlagcsapadék (431,6 mm) 99 %-a még mindig 4,2 mm csapadék többletünk van. A 11 kiemelt csapadékmérő állomás halmozott csapadék adatai alapján október 22-ig a legtöbb csapadék Kunszentmárton térségében esett 519,5 mm, mely a sokéves kunszentmártoni I-X. havi csapadék (465,2 mm) 111 %-a. A legkevesebb csapadékot Tiszasülyön észlelték, 367,4 mm-t, a sokéves tiszasülyi I-X. havi csapadék (459,1mm) 80 %-a.

A halmozott csapadékról összességében elmondható, hogy 3 hónapot (március, április és május) kivéve mindenütt magasabb volt, mint a halmozott sokéves havi igazgatósági átlag csapadék. Január végéig a halmozott Igazgatósági átlag 29,9 mm ami a sokéveset (29,2 mm) 2 %-al haladta meg. Május 31-ig a halmozott Igazgatósági átlag csapadék 215,6 mm a sokéves halmozott Igazgatósági átlagot (177,2 mm) 22 %-al haladta meg, ez volt szeptember közepéig a legnagyobb eltérés. Júniusban, júliusban, augusztusban és szeptemberben 17, 12, 6 illetve 7 %-al haladtuk meg a sokéves adott havi halmozott csapadék összeget. Októberben 22-ig 1 %-al haladtuk meg a sokéves adott havi halmozott csapadék összeget.

2019. január 1.- 2019. október 22. csapadékeloszlás az OMSZ csapadékmérő állomásai alapján

Vízgyűjtők

Januárban a Tisza vízgyűjtőjére leesett csapadék mennyisége a Sajó-Hernád és a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjén nem érte el a sokéves területi csapadék átlag értékét. A Felső-Tiszán, a Szamos-Krasznán, a Bodrogon, a Körösökön és a Maroson sokéves területi átlagcsapadéknál 32-63 %-al több csapadék esett. A legtöbb területi átlag csapadék a Felső-Tisza vízgyűjtőjére, 94,4 mm csapadék hullott, mely a sokéves átlag 142 %-a. A Bodrog vízgyűjtőjére 61,6 mm (sokéves átlag 132%-a), a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjére 59,4 mm (sokéves átlag 163 %-a), a Körösök vízgyűjtőjére 51,0 mm (sokéves átlag 142 %-a), és a Maros vízgyűjtőjére 40,8 mm (sokéves átlag 155%-a) csapadék esett. A Zagyva-Tarna (23,5 mm) és a Sajó-Hernád (17,1 mm) vízgyűjtőjére lehullott csapadék a sokéves átlag alatt maradt 25 illetve 38 %-al.

Februárban a Tisza részvízgyűjtőire leesett csapadék mennyiségek sehol nem érték el a sokéves február havi átlag értékeket. A legtöbb csapadék a Maros vízgyűjtőjén esett, 23,3 mm (sokéves februári átlag 25,8 mm), mely a sokéves átlag 90 %-a. A Sajó-Hernád vízgyűjtőjére 18,9 mm (sokéves átlag 63 %-a), a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjére 17,8 mm (sokéves átlag 54 %-a), a Felső-Tisza vízgyűjtőjére 15,9 mm (sokéves átlag 25 %-a), és a Bodrog vízgyűjtőjére 13,4 mm (sokéves átlag 29 %-a) csapadék esett. A Körösök vízgyűjtőjére 11,8 mm (sokéves átlag 33 %-a), míg a legkevesebb csapadék a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére hullott csupán 6,9 mm (sokéves átlag 20 %-a).

Márciusban a Tisza részvízgyűjtőire leesett csapadék mennyiségek sehol nem érték el a sokéves március havi átlag értékeket. A legtöbb csapadék a Felső-Tisza vízgyűjtőjén esett, 58,6 mm (sokéves márciusi átlag 66,9 mm), mely a sokéves átlag 88 %-a. A Bodrog vízgyűjtőjére 24,0 mm (sokéves átlag 57 %-a), a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjére 20,2 mm (sokéves átlag 52 %-a), a Sajó-Hernád vízgyűjtőjére 18,7 mm (sokéves átlag 58 %-a), a Maros vízgyűjtőjére 9,2 mm (sokéves átlag 28 %-a) és a Körösök vízgyűjtőjére 8,2 mm (sokéves átlag 20 %-a) csapadék esett. A legkevesebb csapadék a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére hullott csupán 7,3 mm (sokéves átlag 21 %-a).

Áprilisban a Tisza részvízgyűjtőire leesett csapadék mennyiségek továbbra sem érték el a sokéves havi átlag értékeket. A legtöbb csapadék a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén esett, 56,1 mm (sokéves áprilisi átlag 46,0 mm), mely a sokéves átlag 122 %-a. A Bodrog vízgyűjtőjére 50,7

mm (sokéves átlag 103 %-a), a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjére 54,3 mm (sokéves átlag 111 %-a), a Felső-Tisza vízgyűjtőjére 50,8 mm (sokéves átlag 80 %-a), a Maros vízgyűjtőjére 49,6 mm (sokéves átlag 107 %-a) és a Körösök vízgyűjtőjére 54,5 mm (sokéves átlag 109 %-a) csapadék esett. A legkevesebb csapadék a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére hullott csupán 46,6 mm (sokéves áprilisi átlag 44,0 mm), mely a sokéves átlag 106 %-a.

Májusban a Tisza-völgy minden részvízgyűjtőjén meghaladta a területi átlagcsapadék mennyisége a sokéves havi átlagot. A legtöbb csapadék a Felső-Tisza vízgyűjtőjére, 182,5 mm csapadék hullott, mely a sokéves havi átlag 208,6 %-a. A Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére 158,8 mm (sokéves havi átlag 235,9 %-a), a Maros vízgyűjtőjére 131,1 mm (sokéves havi átlag 200 %-a), a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjére 129,2 mm (sokéves havi átlag 186 %-a), a Bodrog vízgyűjtőjére 123,9 mm (sokéves havi átlag 163 % - a); valamint a Körösök vízgyűjtőjére 126,4 mm (sokéves havi átlag 183 %-a) csapadék esett. A legkevesebb csapadékot a Bodrog vízgyűjtőjén regisztrálták 123,9 mm-rel. A hónapban külön kiemelendő a május 20. és 22. közötti időszak. A csapadék időbeli eloszlása nagyjából megegyezik a vízgyűjtő területeket tekintve. Kettő, csapadékban bővelkedő időszakot lehet elkülöníteni májusban. május közepén 19. és 22-e között, illetve a hónap vége felé, 27 – 30 között.

Júniusban az előző hónaphoz képest kevesebb csapadék esett a vízgyűjtő területekre, csupán kettő részvízgyűjtőn érte el a lehullott eső mennyisége a sokéves havi átlagot. A legtöbb csapadék a Maros vízgyűjtőjén esett, 98,8 mm (sokéves júliusi átlag 82,2 mm), mely a sokéves átlag 122 %-a. A Zagyva-Tarnán a sokéves havi átlaghoz (64,1 mm) közeli csapadékot regisztráltak, 64,9 mm-t (havi átlag 101 %-a). A Körösök vízgyűjtőjére 81,9 mm (sokéves átlag 98 %-a), a Felső-Tisza vízgyűjtőjére 74,3 mm (sokéves átlag 79 %-a), a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjére 69,0 mm (sokéves átlag 80 %-a), a Sajó-Hernád vízgyűjtőjére 66,9 mm (sokéves átlag 79 %-a) csapadék esett. A legkevesebb csapadék a Bodrog vízgyűjtőjére hullott, csupán 45,8 mm (sokéves júliusi átlag 77,2 mm), mely a sokéves átlag 59 %-a.

Júliusban a vízgyűjtő területekre hullott csapadékatlagok csak a Felső-Tisza és a Körösök vízgyűjtőjén haladta meg a sokéves átlagot. A Felső-Tisza vízgyűjtőjére 106,7 mm csapadék hullott, ez a sokéves átlag 106 %-a, a Körösök vízgyűjtőjére pedig 73,7 mm, ami a sokéves átlag 102 %-a. A Szamos-Kraszna illetve a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére 0,1 mm különbséggel ugyan annyi hullott, 56,5 illetve 56,4 mm, melyek a sokéves átlaghoz viszonyítva 73 és 77 %. A Bodrog vízgyűjtőjére 81,1 mm, a Sajó-Hernád vízgyűjtőjére 79,2 mm illetve a Maros vízgyűjtőjére 62,4 mm esett, ezek a sokéves átlag 86, 89 és szintén 86 %-a.

Augusztusban folytatódott a száraz időjárás a Tisza folyó a részvízgyűjtőin, csupán a Bodrog és a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén haladta meg a lehullott csapadék mennyisége a sokéves havi átlagot. A legtöbb csapadék a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén esett, 85,7 mm (sokéves augusztusi átlag 67,2 mm), mely a sokéves átlag 128 %-a. A Bodrog vízgyűjtőjére 77,0 mm (sokéves átlag 113 %-a), a Felső-Tisza vízgyűjtőjére 66,4 mm (sokéves átlag 88 %-a), a Maros vízgyűjtőjére 52,4 mm (sokéves átlag 84 %-a), a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjére 48,8 mm (sokéves átlag 78 %-a) és a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére 44,3 mm (sokéves átlag 73 %-a) csapadék esett. A legkevesebb csapadék a Körösök vízgyűjtőjére hullott, csupán 29,0 mm (sokéves augusztusi átlag 63,6 mm), mely a sokéves átlag 46 %-a.

Szeptemberben a Tisza folyón és részvízgyűjtőin kettő helyen haladtuk meg a sokéves átlagot (Zagyva-Tarna és Sajó-Hernád), a többi vízgyűjtőn 41-70 %-a hullott a sokéves átlagnak. A legtöbb csapadékot a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén regisztrálták, 60,6 mm (sokéves átlag 120 %-a). A Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére 52,3 mm (sokéves átlag 104 %-a), a Bodrog vízgyűjtőjére 42,1 mm (sokéves átlag 64 %-a), a Körösök vízgyűjtőjére 38,5 mm (sokéves átlag 70 %-a), a Felső-Tisza vízgyűjtőjére 31,6 mm (sokéves átlag 41 %-a), a Maros vízgyűjtőjére 27,9 mm (sokéves átlag 56 %-a) eső esett. A legkevesebb csapadék a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjére hullott, csupán 24,8 mm (sokéves szeptemberi átlag 55,0 mm), mely a sokéves átlag 45 %-a.

Októberben 22-ig a Tisza folyón és részvízgyűjtőin a sokéves átlagcsapadéknak 24-71 %-a esett le. A legtöbb csapadék a Bodrog vízgyűjtőjén 40,6 mm esett (a sokéves október havi átlag 57,1 mm), mely a sokéves átlag 71 %-a. A legkevesebb csapadék a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére hullott, csupán 11,1 mm (sokéves októberi átlag 46,1 mm), mely a sokéves átlag 24 %-a.

Október 22-ig a Tisza folyó és részvízgyűjtőire lehullott csapadékról elmondható, hogy, a Sajó-Hernádon (558,9 mm) és a Maroson (512,3 mm) a sokéves adott vízgyűjtő I-X havi átlagcsapadék 102 illetve 101 %-a esett le. A többi vízgyűjtőn a sokéves adott vízgyűjtő I-X havi átlagcsapadék 88-94 %-a esett le. A Felső-Tisznán (719,8 mm) 94 %-a, a Zagyva-Tarnán (472,1 mm) 93 %-a, a Szamos-Krasznán (495,8 mm) illetve a Bodrogon (560,2 mm) 90 %-a és a Kőrösökön (486,4 mm) 88 %-a esett a sokéves adott vízgyűjtő I-X havi átlag csapadéknak.

Hőmérséklet

Január első két napján a napi átlaghőmérséklet pozitív volt, utána 10 napig negatív, a hónap közepén (7 napig) pozitív, ezután lehűlés érkezett a napi átlag ismét negatívba váltott át. A januári átlaghőmérséklet -0,7 °C volt, a sokéves januári átlaghőmérséklet -1,4 °C, ezt nem közelítettük meg. A januári maximum hőmérséklet 11,9 °C (január 17.), a sokéves januári maximális hőmérséklet (16,9 °C) alatt maradtunk kerekén 5 °C-al. A januári minimum hőmérséklet -12,8 °C (január 7.), a sokéveshez viszonyítva ez 12 °C -al magasabb, a januári sokéves minimum hőmérséklet -24,8 °C.

Februárban a napi átlaghőmérséklet három nap nem érte el a 0 °C-ot, a többi nap fölött alakult az átlagérték. A napi minimum érték 7 nap volt pozitív tartományban (0 °C felett). A maximális hőmérsékletet február 28-án észlelték 20,2°C-ot, az észlelés kezdete 1963 óta vizsgálva a februári maximális hőmérsékletet 2019. évi 0,1°C-al közelítette meg, a maximumot 2008. február 26-án mérték 20,3 °C - al. A minimum -7,1°C (február 24-én) volt, a február havi átlag hőmérséklet 4,0 °C volt.

Márciusban a napi átlaghőmérséklet minden nap meghaladta a 0 °C-ot. A napi minimum érték 5 nap (március 12-13, 21 és 27-28.) volt negatív tartományban (0 °C alatt). A maximális hőmérsékletet március 17-én észlelték 22,5°C-ot, mely a sokéves maximum alatt maradt 3,6 °C-al. Az észlelés kezdete, 1963 óta vizsgálva a maximális hőmérsékletet 1974. márciusában mérték a legmagasabb értéket, 26,0 °C-al. A minimum -4,1°C (március 13-án) volt, a március havi átlag hőmérséklet 9,2 °C volt.

Áprilisban a napi átlaghőmérséklet két nap kivételével minden nap meghaladta a 10 °C-ot, továbbá ebben a hónapban már nem fordultak elő fagyok. A maximális hőmérsékletet április 26-án észlelték 29,1°C-ot, mely a sokéves maximum (29,9 °C) alatt maradt 0,8 °C-al. A minimum 2,9°C (április 16-án) volt, az április havi átlag hőmérséklet 12,8 °C volt.

Májusban a napi átlaghőmérséklet 14,5 °C (sokéves havi átlag: 16,5 °C). A maximális hőmérsékletet május 26-án észlelték 25,9°C-ot, mely a sokéves maximum (34,0 °C) alatt maradt 8,1 °C-al. A minimum 2,5°C (május 8-án) volt, mely a sokéves májusi minimum hőmérséklet (0,1 °C) fölött maradt.

Június hónapban 23,0 °C volt az átlaghőmérséklet, mely a sokéves átlag felett volt 3,2 °C-al. A legmagasabb hőmérséklet Szolnokonál 34,4 °C volt, melyet a hónap végén, 27-én észleltünk, ami a sokéves átlaghoz képest 2,3 °C-al hűvösebb. A legalacsonyabb hőmérsékletet 13,0 °C-ot a hónap elején, 6-án észleltük, mely a sokéves júniusi átlag felett van 8,3 °C-al.

Júliusban a napi átlaghőmérséklet 22,1 °C (sokéves havi átlag: 21,6 °C). A maximális hőmérsékletet július 1-én észlelték 34,1°C-ot, mely a sokéves maximum (40,8 °C) alatt maradt 6,7 °C-al. A minimum 9,5°C (július 12-én) volt, mely a sokéves júliusi minimum hőmérséklet (2,3 °C) fölött maradt.

Augusztusban a napi átlaghőmérséklet 23,6 °C (sokéves havi átlag: 20,8 °C) volt. A legmagasabb hőmérsékletet augusztus 12-én észlelték, 35,6°C-ot, mely a sokéves maximum (38,9 °C) alatt maradt 3,3 °C-al. A minimum hőmérséklet 11,7°C (augusztus 16-án) volt, mely a sokéves augusztusi minimum hőmérséklet (5,7 °C) fölött maradt.

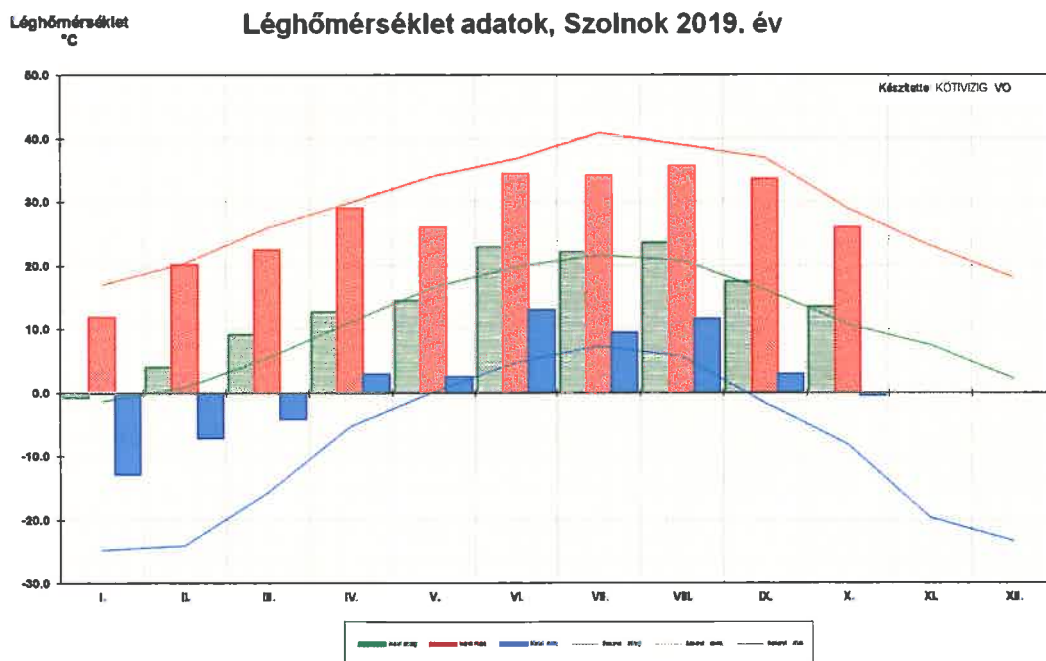
Szeptemberben a napi átlag hőmérséklet 17,4 °C volt a sokéves szeptember havi átlag hőmérséklet 16,2 °C ezt 1,2 °C-al haladtuk meg. A hónap első napján észleltük a maximális hőmérsékletet 33,7 °C-al, ez a sokéves szeptember havi maximum (36,9 °C) alatt maradt 3,2 °C-al. A minimális hőmérséklet 2,9 °C volt szeptember 21-én a sokéves szeptemberi minimális hőmérséklettől (-1,7 °C) 4,6 °C-al maradt el.

Októberben 22-ig a napi átlag hőmérséklet 13,5 °C volt a sokéves szeptember havi átlag hőmérséklet 10,7 °C ezt 2,8 °C-al haladtuk meg. A hónap második napján észleltük a maximális hőmérsékletet 26,1 °C-al, ez a sokéves szeptember havi maximum (28,9 °C) alatt maradt 2,8 °C-al. A minimális hőmérséklet -0,5 °C volt október 8-án a sokéves szeptemberi minimális hőmérséklettől (-8,2 °C) 7,7 °C-al maradt el.

Október 22-ig vizsgálva az évet a havi maximumok estében minden hónapban a sokéves havi maximum alatt maradtunk 0,1 – 8,1 °C-al. Februárban közelítettük meg a legjobban a sokéves februári maximum (20,3 °C) hőmérsékletet, attól csupán 0,1 °C-al maradtunk el. Augusztus 12-én észlelték a legmagasabb hőmérsékletet 35,6 °C-al a sokéves augusztusi maximális hőmérséklet 38,9 °C, ettől 3,3 °C-al maradtunk el.

A havi átlag hőmérséklet május hónapot kivéve a sokéves adott havi átlaghőmérséklet felett volt 0,5 – 3,7 °C-al. Májusban 14,5 °C volt a napi átlag hőmérséklet ez kerekén 2,0 °C-al maradt a sokéves május havi átlag hőmérséklet (16,5 °C) alatt.

A havi minimális hőmérséklet hasonlóan alakult a havi maximális hőmérséklethez itt sem értük el a sokéves adott havi minimum értéket. Július hónapban közelítettük meg legjobban a sokéves minimális hőmérsékletet (7,3 °C) 2,2 °C-al. Október 22-ig a leghidegebb nap január 7-én volt -12,8 °C, a sokéveshez viszonyítva ez 12 °C –al magasabb, a januári sokéves minimum hőmérsékletnél ami -24,8 °C.

2019-ben eddig összesen 50 db fagyos nap¹, 11 db téli nap², 2 db zord nap³, 98 db nyári nap⁴, 43 db hőség nap⁵, 1 db forró nap⁶ fordult elő.

¹ Fagyos nap: napi minimum léghőmérséklet kisebb 0 °C-nál

Januárban a fagyos napok db száma 25 db volt ez a sokéves, január havi fagyos nap 24 db számát 1 nappal haladta meg. A téli napok db száma pedig 1 nappal maradt a sokéves, januári téli napok 12 db száma alatt.

Februárban zord és téli nap nem fordult elő, fagyos nap 19 db volt ez pontosan megegyezik a sokéves, februári fagyos nap db számával.

Márciusban a zord és a téli nap szintén nem fordult elő, fagyos nap is csak 5 db volt ez 6 nappal kevesebb, mint a sokéves márciusi fagyos nap db száma.

Április hónapban Zord, téli és fagyos, valamint hőség és forró nap sem fordult elő, ellenben 2 db nyári nap volt, ami egy nappal több, mint a sokéves áprilisi átlagnál.

Májusban zord, téli és fagyos nap nem fordult elő, ellenben 1 db nyári nap volt, ami 8 nappal kevesebb, mint a sokéves májusi átlag.

Júniusban 26 db nyári nap volt, mely 3 nappal több, mint a sokéves júniusi átlag. Ezen kívül 10 db hőségnapot is regisztráltunk, mely a sokéves júniusi átlaghoz képest hattal több.

Júliusban 26 db nyári nap volt, mely 5 nappal több, mint a sokéves júliusi átlag. Ezen kívül 13 db hőségnapot regisztráltunk, mely a sokéves júliusi átlaghoz képest 5 nappal több.

Augusztusban 29 db nyári nap volt, mely 10 nappal több, mint a sokéves augusztusi átlag. Ezen kívül 18 db hőségnapot regisztráltunk, mely a sokéves augusztusi átlaghoz képest 12 nappal több. A hónap során 1 db forró nap is volt augusztus 12-én, mely megfelel a sokéves havi átlagnak.

Szeptemberben 2 db hőségnapot regisztráltunk, mely a sokéves szeptemberi átlaggal pont megegyezik. 12 db nyári nap volt, mely 2 nappal több, mint a sokéves szeptemberi átlag. Hőség nap ebben a hónapban nem fordult elő.

Októberben 22-ig 1 db fagyos napot regisztráltunk október 8-án, amikor a napi minimum 0 °C alá esik. 2 db nyári napunk volt a sokéves októberi nyári nap db száma 3, de még hátra van a hónapból 9 nap.

A fagyos, téli és zord napokról elmondható hogy még 2,5 hideg hónap hátra van az évből. 2019. október 22-ig 50 db fagyos napunk volt a sokéves átlag fagyos nap 90 db. Januárban 1 db nappal több fagyos nap volt, mint a sokéves, februárban pont megegyezett, márciusban és áprilisban kevesebb volt 7 illetve 3 db nappal, mint a sokéves adott havi fagyos nap db száma. Téli nap 11 db volt ez 15 db nappal kevesebb, mint a sokéves átlag téli nap db száma. Eddig minden hónapban kevesebb téli nap volt, mint a sokéves téli nap db szám. Zord napunk eddig csak januárban volt 2db ez 8 db nappal kevesebb, mint a sokéves zord nap db száma.

² Téli nap: napi maximum léghőmérséklet kisebb 0 °C-nál

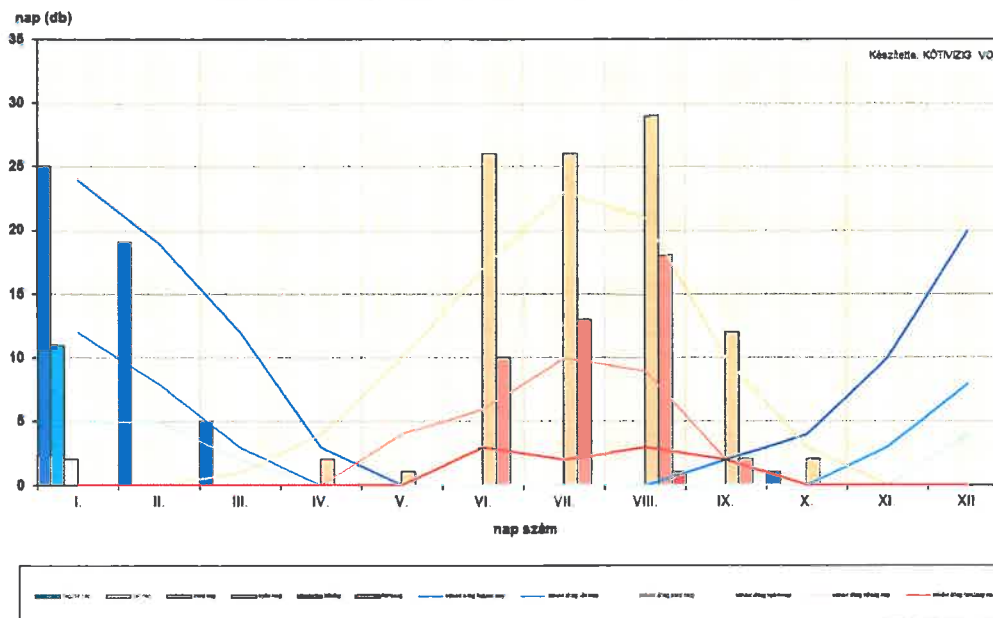
³ Zord nap: napi minimum léghőmérséklet kisebb -10 °C-nál

⁴ Nyári nap: napi maximum léghőmérséklet nagyobb 25 °C-nál

⁵ Hőség nap: napi maximum léghőmérséklet nagyobb 30 °C-nál

⁶ Forró nap: napi maximum léghőmérséklet nagyobb 35 °C-nál

Fagyos, téli, zord, nyári, hőség, forróság napok Szolnok 2019. év

Folyók vízjárása:

Tisza:

Januárban Kisköre-alsónál a maximális vízállás -64 cm január 30-án volt, a legkisebb vízállás -280 cm, január 11-én volt. Szolnokon a maximális vízállás -38 cm, január 31-én, a legkisebb vízállás -233 cm január 11-én volt.

Tiszafüredi vízmércén a vízállás 434 és 443 cm között mozgott.

Az januári átlagos vízállás Tiszafürednél 443 cm, a sokéves átlag vízállás (503 cm) alatt van 60 cm-el, Kisköre-alsónál -160 cm, mely a sokéves átlag vízállás (130 cm) alatt van 130 cm-el, Szolnokon pedig -131 cm volt, ez a sokéves szolnoki átlag vízállás alatt volt közel 280 cm-el (150 cm). Kiskörén a maximális vízhozam 298 m³/s, Szolnokon 297 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kisköre-alsónál 196 m³/s Szolnokon pedig 206 m³/s, volt.

Február elején a felmelegedéssel érkezett csapadéknak köszönhetően a Tisza vízgyűjtőin vízszintemelkedések indultak el, de a Közép-Tiszán fokozati szintet nem közelítettük meg. A hónap második felében azonban a száraz időjárás miatt a folyók vízállásai apadó tendenciát mutattak.

Tiszafürednél a vízállás 437 és 505 cm között változott. Kisköre-alsónál a maximális vízállás 357 cm február 9-én volt (I. fok 600cm), a legkisebb vízállás -70 cm, február 01-én volt. Szolnokon a maximális vízállás 374 cm, február 09-én (I. fok 650cm), a legkisebb vízállás -39 cm február 01-én volt. Februárban az átlagos vízállás Tiszafürednél 464 cm volt a sokéves átlag vízállás (503 cm) alatt volt 39 cm-el, 155 cm volt Kiskörén, a sokéves átlag vízállás (130 cm) felett volt 15 cm-el. Szolnoknál az átlag vízállás februárban 185 cm, a sokéves szolnoki átlag vízállást (150 cm) meghaladta 35 cm-el. Kiskörén a maximális vízhozam 862 m³/s, Szolnokon 858 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kiskörén 488 m³/s, Szolnoknál pedig 513 m³/s volt. Kiskörén a minimális vízhozam 281 m³/s, Szolnokon 292 m³/s volt.

Márciusban a februárihoz hasonlóan újabb kisebb árhullám vonult végig a Tiszán, de a Közép-Tiszán fokozati szintet szintén nem közelítettük meg. A Tisza vízgyűjtőjén lehullott csapadék és a tavaszi felmelegedéssel együtt járó hóolvadás következménye volt az árhullám kialakulása.

Márciusban a folyó vízjárását vizsgálva Tiszafürednél a vízállás 435 és 542 cm között változott, Kisköre-alsónál a maximális vízállás 476 cm március 15-én volt (I. fok 600cm), a legkisebb vízállás -78 cm, március 4-én volt. Szolnokon a maximális vízállás 462 cm, március

16-án (I. fok 650cm), a legkisebb vízállás -50 cm március 6-án volt. Márciusban az átlagos vízállás Tiszafürednél 481 cm volt a sokéves átlag vízállás (503 cm) alatt volt 22 cm-el, az átlag vízállás 164 cm volt Kiskörén, ez a sokéves átlag vízállás (130 cm) felett volt 34 cm-el. Szolnoknál az átlag vízállás 184 cm, a sokéves szolnoki átlag vízállást (150 cm) meghaladta 34 cm-el. Kiskörén a maximális vízhozam 1090 m³/s, Szolnokon 1050 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kiskörén 576 m³/s, Szolnoknál pedig 587 m³/s volt. Kiskörén a minimális vízhozam 269 m³/s, Szolnokon 283 m³/s volt.

Áprilisban kisebb vízszintemelkedések alakultak ki végig a Tiszán, de a Közép-Tiszán fokozati szintet szintén nem közelítettük meg.

Áprilisban a folyó vízjárását vizsgálva Tiszafürednél a vízállás 492 és 565 cm között változott, Kisköre-alsónál a maximális vízállás 139 cm április 12-én volt (I. fok 600cm), a legkisebb vízállás -72 cm, április 28-án volt. Szolnokon a maximális vízállás 144 cm, április 12-án (I. fok 650cm), a legkisebb vízállás -37 cm április 28-án volt. Áprilisban az átlagos vízállás Tiszafürednél 544 cm volt a sokéves átlag vízállás (503 cm) alatt volt 41 cm-el, az átlag vízállás 26 cm volt Kiskörén, ez a sokéves átlag vízállás (130 cm) felett volt 104 cm-el. Szolnoknál az átlag vízállás 56 cm, a sokéves szolnoki átlag vízállást (150 cm) meghaladta 94 cm-el. Kiskörén a maximális vízhozam 534 m³/s, Szolnokon 543 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kiskörén 390 m³/s, Szolnoknál pedig 389 m³/s volt. Kiskörén a minimális vízhozam 281 m³/s, Szolnokon 275 m³/s volt.

Májusban a rövid idő alatt lehullott jelentős csapadéknak köszönhetően a Tiszán, és több mellékfolyóján is árhullám vonul le.

Tiszafürednél a vízállás 570 és 644 cm között változott, Kisköre-alsónál a maximális vízállás 607 cm május 27-én volt (I. fok 600cm), a legkisebb vízállás 64 cm, május elsején volt. Szolnokon a maximális vízállás 569 cm, május 27-én (I. fok 650cm), a legkisebb vízállás 34 cm május elsején volt. Májusban az átlagos vízállás Tiszafürednél 604 cm volt a sokéves átlag vízállást (503 cm) meghaladta 101 cm-rel. Kiskörén az átlag vízállás 359 cm volt, ez a sokéves átlag vízállás (130 cm) felett volt 229 cm-rel. Szolnoknál az átlag vízállás 372 cm, a sokéves szolnoki átlag vízállást (150 cm) meghaladta 222 cm-rel. Kiskörén a maximális vízhozam 1580 m³/s, Szolnokon 1320 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kiskörén 889 m³/s, Szolnoknál pedig 853 m³/s volt. Kiskörén a minimális vízhozam 463 m³/s, Szolnokon 375 m³/s volt.

Júniusban folytatódott a Tisza folyó vízszintemelkedése, az előző hónapban kezdődött áradás a hónap második hetében tetőzött. Tiszafürednél a vízállás 552 és 655 cm között változott, Kisköre-alsónál a maximális vízállás 643 cm június 1-én volt (I. fok 600 cm), a legkisebb vízállás -70 cm volt június 30-án. Szolnokon a maximális vízállás 656 cm június 7-én (I. fok 650cm), a legkisebb vízállás pedig 5 cm június 30-án. Az átlagos vízállás Tiszafürednél 587 cm volt, mely a sokéves átlag vízállást (503 cm) meghaladta 84 cm-rel. Kiskörén az átlag vízállás 247 cm volt, ez a sokéves átlag vízállás (130 cm) felett volt 117 cm-rel. Szolnoknál az átlag vízállás 313 cm, a sokéves szolnoki átlag vízállást (150 cm) meghaladta 163 cm-rel. Kiskörén a maximális vízhozam 1510 m³/s, Szolnokon 1320 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kiskörén 678 m³/s, Szolnoknál pedig 706 m³/s volt. Kiskörén a minimális vízhozam 267 m³/s, míg Szolnokon 320 m³/s volt.

Július hónapban a Tiszán az alacsony vízállás volt jellemző, a sokéves átlag alatt alakultak a vízállások, csak néhány kisebb vízszint-emelkedés alakult ki.

Ebben a hónapban Szolnoknál a legnagyobb vízállás -29 cm volt, a legkisebb vízállás -214 cm. Kisköre-alsónál a maximális vízállás -89 cm, a legkisebb vízállás -254 cm volt.

Az átlagos júliusi vízállás Kisköre-alsónál -192 cm, Szolnokon pedig -151 cm volt. Szolnokon a maximális vízhozam 284 m³/s, Kiskörén 273 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Szolnokon 184 m³/s, Kisköre-alsónál pedig 176 m³/s volt.

Augusztusban a vízgyűjtőkön lehullott kevés csapadéknak köszönhetően alacsony vízállás jellemezte a Tisza folyót.

Augusztusban a folyó vízjárását vizsgálva Tiszafürednél a vízállás 552 és 562 cm között változott. Kisköre-alsónál a maximális vízállás -93 cm volt augusztus 17-én, míg a legkisebb vízállás -289 cm volt augusztus 30-án. Szolnokon a maximális vízállás 144 cm, április 12-én (I. fok 650cm), a legkisebb vízállás -37 cm április 28-án volt.

Az átlagos vízállás Tiszafürednél 555 cm volt, mely a sokéves átlag vízállás (503 cm) felett volt 42 cm-el. Az átlag vízállás -218 cm volt Kiskörén, ez a sokéves átlag vízállás (-63 cm) alatt volt 155 cm-el. Szolnoknál az átlag vízállás -183 cm, mely a sokéves szolnoki átlag vízállás (-25 cm) alatt maradt 158 cm-el.

Kiskörén a maximális vízhozam $304 \text{ m}^3/\text{s}$, Szolnokon $233 \text{ m}^3/\text{s}$ volt. Az átlagos vízhozam Kiskörén $154 \text{ m}^3/\text{s}$, Szolnoknál pedig $159 \text{ m}^3/\text{s}$ volt. Kiskörén a minimális vízhozam $90,2 \text{ m}^3/\text{s}$, Szolnokon $99,5 \text{ m}^3/\text{s}$ volt.

Szeptember hónapban az augusztusihoz hasonlóan szintén kevés csapadék hullott, ennek köszönhetően alacsony vízállás jellemezte a Tisza folyót. Tiszafürednél a vízállás 540 és 555 cm között változott. Kisköre-alsónál a maximális vízállás -274 cm volt szeptember 14-én, míg a legkisebb vízállás -302 cm volt szeptember 5-6-án. Szolnokon a maximális vízállás -235 cm, szeptember 14-én (I. fok 650cm), a legkisebb vízállás -260 cm szeptember 7-én volt.

Az átlagos vízállás Tiszafürednél 548 cm volt, -293 cm volt Kiskörén és Szolnoknál az átlag vízállás -252 cm volt.

Kiskörén a maximális vízhozam $106 \text{ m}^3/\text{s}$, Szolnokon $112 \text{ m}^3/\text{s}$ volt. Az átlagos vízhozam Kiskörén $91 \text{ m}^3/\text{s}$, Szolnoknál pedig $96 \text{ m}^3/\text{s}$ volt. Kiskörén a minimális vízhozam $84,1 \text{ m}^3/\text{s}$, Szolnokon $61,3 \text{ m}^3/\text{s}$ volt.

Októberber 22-ig a kevés csapadéknak köszönhetően alacsony vízállás jellemezte eddig a Tiszát. Tiszafürednél a vízállás 538-551 cm között változott. Kisköre-alsónál a maximális vízállás -239 cm volt október 13-án, a legkisebb eddig -299 cm. Szolnokon a maximális vízállás -215 cm volt október 14-én, a minimális vízállás -258 cm. Az átlagos vízállás eddig Tiszafüreden 544 cm, Kisköre-alsónál -284 cm, Szolnokon -246 cm volt. Kiskörénél a minimális vízhozam $85 \text{ m}^3/\text{s}$, a maximális $144 \text{ m}^3/\text{s}$, az átlagos $99 \text{ m}^3/\text{s}$ volt. Szolnokon a minimális vízhozam $91 \text{ m}^3/\text{s}$, a maximális $129 \text{ m}^3/\text{s}$, az átlagos $102 \text{ m}^3/\text{s}$ volt.

Idén január 1-től október 22-ig a Tiszán 4 db közepes árhullám vonult le, amely meghaladta a 300 cm-t februárban, márciusban, májusban és május vége - június eleje ebből csak 1 db árhullám a május végi – júniusi eleji haladta meg I. fokú árvízvédelmi szintet, ezen kívül még kisebb vízszíntingadozások voltak megfigyelhetőek.

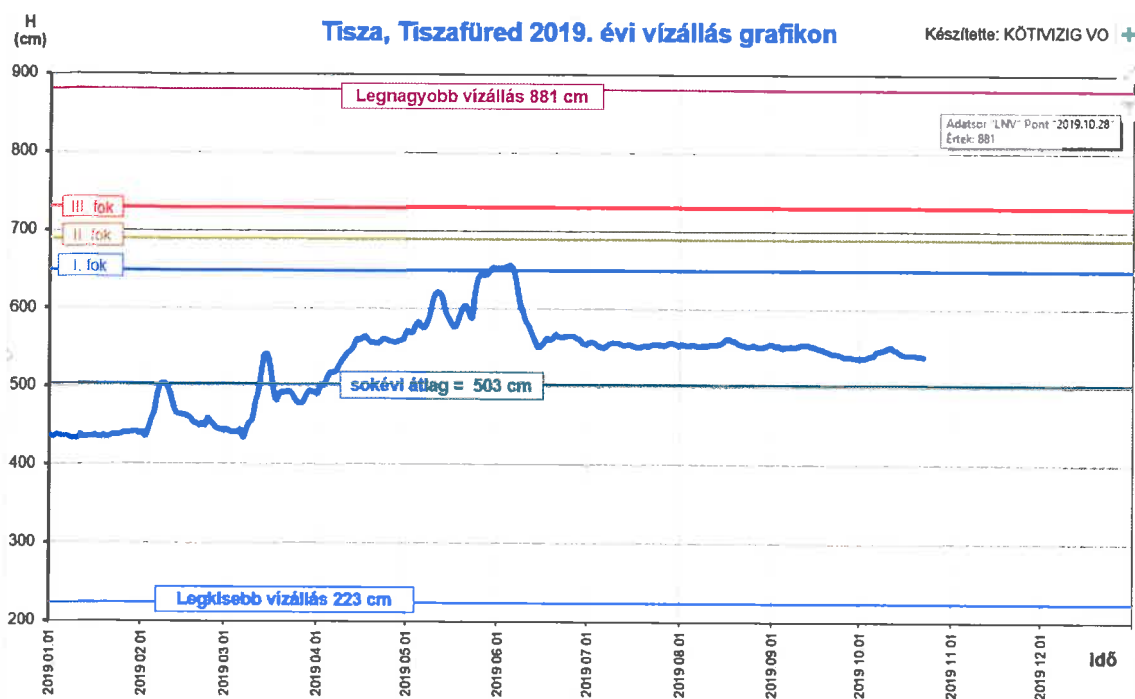
A februári árhullám Kisköre-alsónál 9-én 357 cm-el (I. fok 600cm), Szolnoknál 09-én 374 cm-el (I. fok 650cm) tetőzött.

A márciusi árhullám Kisköre-alsónál 476 cm-el március 15-én (I. fok 600cm), Szolnoknál 462 cm-el, március 16-án (I. fok 650cm) tetőzött.

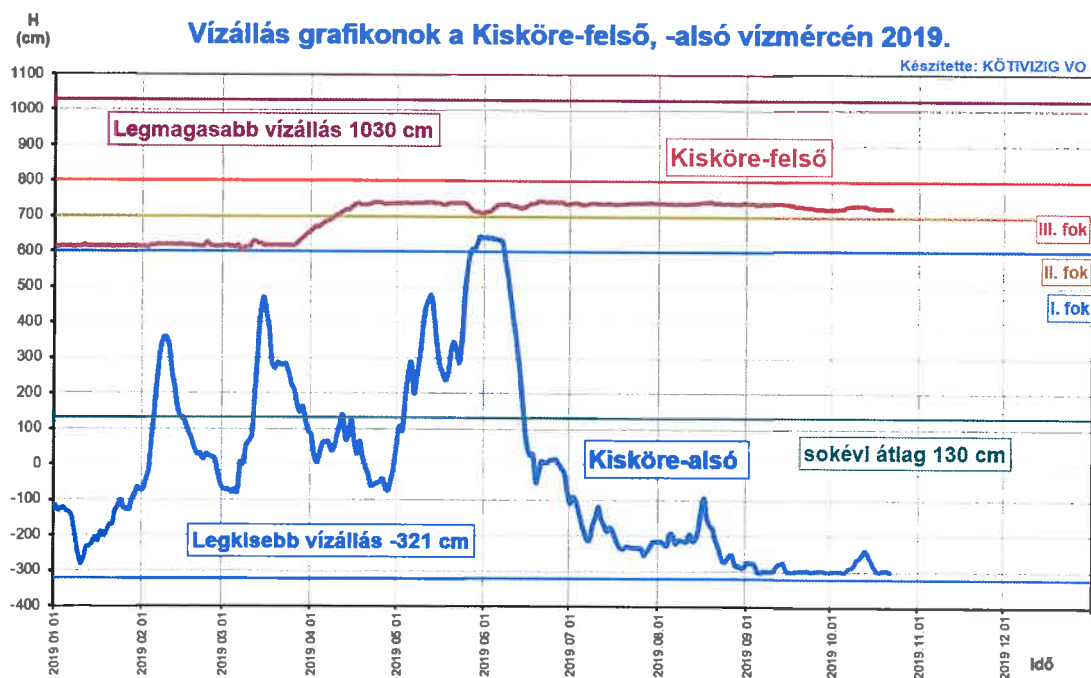
A májusi első árhullám Kisköre-alsónál 475 cm-el május 12-13-án (I. fok 600cm), Szolnoknál 486 cm-el, május 13-án (I. fok 650cm) tetőzött.

A május végi – június elejei árhullám Kisköre-alsónál 644 cm-el május 30-án (I. fok 600cm), Szolnoknál 656 cm-el, június 7-én (I. fok 650cm) tetőzött.

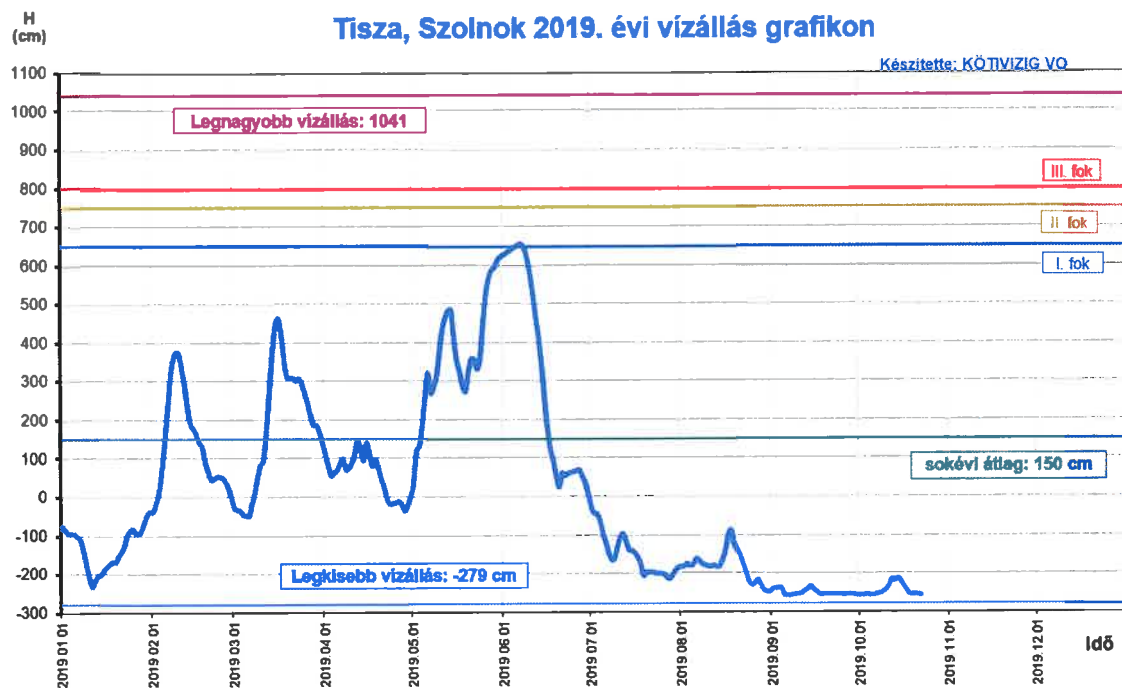
A Tisza tiszafüredi szelvényében 2019 évben mért vízállásokat az alábbi grafikon szemlélteti:

A Tisza kiskörei szelvényében 2019 évben mért vízállásokat az alábbi grafikon szemlélteti:

A Tisza szolnoki szelvényében 2019 évben mért vízállásokat az alábbi grafikon szemlélteti:

Zagyva:

Januárban a Zagyván több kisebb vízszintingadozásokat észleltünk, de a januári maximális vízállás is a sokéves jásztelki vízállás alatt maradt. A Zagyva-Tarna vízgyűjtőjén területi átlagban jelentős mennyiségű csapadék esett (31,4 mm). A Zagyván Jászteleknél az átlagos vízállás 133 cm (sokéves átlag vízállás 146 cm) a sokéveshez viszonyítva alatta van 13 cm-el, az átlagos vízhozam $3,10 \text{ m}^3/\text{s}$ volt.

A **február** eleji felmelegedésnek köszönhetően kisebb vízszintemelkedés volt tapasztalható a folyón, de fokozati szintet nem értük el (I fok 350 cm). A jászteleki szelvényben az átlagos vízállás 136 cm (sokéves átlag vízállás 146 cm) a sokéveshez hasonlítva alatta van 10 cm-el, az átlagos vízhozam $3,31 \text{ m}^3/\text{s}$ volt. A minimum vízállás 125 cm, a maximum vízállás 162 cm.

Márciusi felmelegedésnek köszönhetően kisebb vízszintemelkedés volt tapasztalható a folyón, de fokozati szintet nem értük el (I fok 350 cm). A jászteleki szelvényben az átlagos vízállás 126 cm (sokéves átlag vízállás 146 cm) a sokéveshez hasonlítva alatta van 20 cm-el, az átlagos vízhozam $2,36 \text{ m}^3/\text{s}$ volt. A minimum vízállás 122 cm, a maximum vízállás 139 cm.

Áprilisban a Mátravidéki erőmű kisebb mennyiségű vizet vezetett a Zagyvába, ennek köszönhetően kisebb vízszintemelkedés volt tapasztalható a folyón, de fokozati szintet nem értük el (I fok 350 cm). A jászteleki szelvényben az átlagos vízállás 128 cm (sokéves átlag vízállás 146 cm) a sokéveshez hasonlítva alatta van 18 cm-rel, az átlagos vízhozam $2,41 \text{ m}^3/\text{s}$ volt. A minimum vízállás 120 cm, a maximum vízállás 143 cm.

Májusban a lehullott csapadékmennyiségek több kisebb árhullámot idéztek elő a Zagyva folyón, de fokozati szintet csak május 31-én értük el 363 cm-el (I fok 350 cm). A jászteleki szelvényben az átlagos vízállás 199 cm (sokéves átlag vízállás 146 cm) ami 53 cm-rel több, mint a sokéves átlag. Ugyanebben a szelvényben az átlagos vízhozam $8,00 \text{ m}^3/\text{s}$, a minimum vízállás 137 cm és a maximum vízállás 363 cm volt.

Júniusban a Zagyva folyón a vízszint meghaladta a II. fokot (450 cm). Június elsején 467 cm-el tetőzött a folyó a jásztelki vízmérce szerint, majd a tetőzést apadás követte. A jászteleki szelvényben az átlagos vízállás 233 cm (sokéves átlag vízállás 146 cm) ami 87 cm-rel több,

mint a sokéves átlag. Ugyanebben a szelvényben az átlagos vízhozam $13,87 \text{ m}^3/\text{s}$, a minimum vízállás pedig 134 cm volt.

Júliusban a Zagyván alacsony vízállás és csak kisebb vízszintváltozások voltak megfigyelhetők. Jászteleknél az átlag vízállás 114 cm volt (sokéves átlag 150 cm). Ebben a hónapban a legalacsonyabb vízállás 101 cm volt, a legmagasabb 141 cm. az átlagos vízhozam pedig $1,67 \text{ m}^3/\text{s}$ (sokéves átlagos vízhozam: $5,69 \text{ m}^3/\text{s}$).

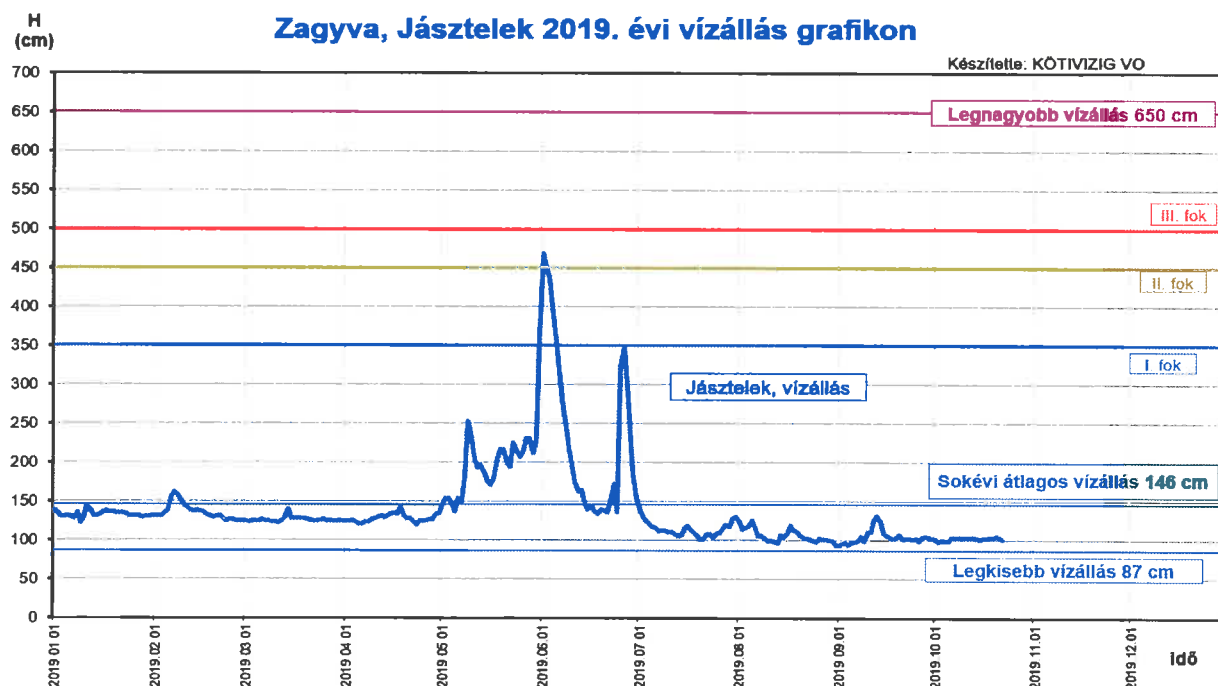
Augusztusban a Zagyvát alacsony vízállás jellemezte, köszönhetően a vízgyűjtőt jellemző száraz időjárásnak. A Zagyván Jászteleknél az átlagos vízállás 106 cm (sokéves átlag vízállás 142 cm) a sokéveshez viszonyítva alatta van 36 cm-el, az átlagos vízhozam $1,29 \text{ m}^3/\text{s}$ volt. A minimum vízállás 94 cm, a maximum vízállás 126 cm volt.

Szeptemberben a Zagyvát összességében alacsony vízállás jellemezte csak egy kisebb vízszintemelkedés volt, a szeptember 7-én és 9-én lehullott területi átlagban 14,7 illetve 24,2 mm csapadék következtében. A Zagyván Jászteleknél az átlagos vízállás 104 cm (sokéves átlag vízállás 146 cm) a sokéveshez viszonyítva alatta van 42 cm-el, az átlagos vízhozam $1,26 \text{ m}^3/\text{s}$ volt. A minimum vízállás 93 cm, a maximum vízállás 132 cm volt.

Október 22-ig alacsony vízállás jellemezte a folyót. A zagyván Jászteleknél az átlagos vízállás 102 cm (sokéves átlag vízállás 146 cm) a sokéveshez viszonyítva 44 cm-rel alatta van. A minimum vízállás eddig 98cm volt, a maximum 105 cm. Az átlagos vízhozam $1,14 \text{ m}^3/\text{s}$ volt.

Idén január 1-től október 22-ig a Zagyván Jászteleknél 2 db árhullám vonult le május végén és júniusban volt, ezen kívül kisebb vízszintingadozások voltak megfigyelhetők. Az első árhullám elérte a II. fokú (450 cm) árvízvédelmi szintet, június 1-én tetőzött 467 cm-el. A második árhullám 351 cm-el (I. fok 350 cm) tetőzött június 25-én.

A Zagyva jásztelki szelvényében mért vízállásokat az alábbi grafikon szemlélteti:

Talajvízállás:

Januárban talajvíz szempontjából az előző év végéhez viszonyítva a legnagyobb növekedés +30 cm volt, ami Kisköre térségében fordult elő. Kismértékű csökkenést csak Kenderes térségében észleltünk, -15 cm-t. A talajvízszintek januárban a terep szintjétől számítva a következőképpen alakultak: a Kiskörei Szakaszmérnökség területén 200 és 341 cm, a Karcagi Szakaszmérnökség területén 232 és 401 cm, a Szolnoki Szakaszmérnökség területén 138 és 658 cm illetve a Mezőtúri Szakaszmérnökség területén 153 és 526 cm között.

Február végi talajvízszinteket a január végéhez hasonlítva Kunhegyes északi térségében fordult elő a legnagyobb növekedés +24 cm, a legnagyobb csökkenést egy hónap alatt Kunhegyes déli térségében észleltünk, -14 cm-t. A talajvízszintek terep alatt februárban végén a következőképpen alakultak: a Kiskörei Szakaszmérnökség területén 194 és 341 cm, a Karcagi Szakaszmérnökség területén 222 és 400 cm, a Szolnoki Szakaszmérnökség területén 121 és 658 cm illetve a Mezőtúri Szakaszmérnökség területén 150 és 534 cm között változtak.

Március végi talajvízszintek az előző hónap végéhez viszonyítva a legnagyobb növekedés +9 cm volt, ami Mezőtúr térségében fordult elő. A legnagyobb mértékű csökkenést Lakitelek térségében észleltünk, -12 cm-t. A talajvízszintek márciusban a terep szintjétől számítva a következőképpen alakultak: a Kiskörei Szakaszmérnökség területén 197 és 366 cm, a Karcagi Szakaszmérnökség területén 135 és 401 cm, a Szolnoki Szakaszmérnökség területén 142 és 659 cm illetve a Mezőtúri Szakaszmérnökség területén 148 és 539 cm között.

Április végi talajvízszintek az előző hónap végéhez viszonyítva a legnagyobb növekedés +3 cm volt, ami Kunhegyes térségében fordult elő. A legnagyobb mértékű csökkenést Örményes térségében észleltünk, -5 cm-t. A talajvízszintek áprilisban a terep szintjétől számítva a következőképpen alakultak: a Kiskörei Szakaszmérnökség területén 202 és 366 cm, a Karcagi Szakaszmérnökség területén 118 és 380 cm, a Szolnoki Szakaszmérnökség területén 151 és 659 cm illetve a Mezőtúri Szakaszmérnökség területén 143 és 545 cm között.

Májusban a talajvízszintekben az előző hónap végéhez viszonyítva a legnagyobb növekedés +43 cm volt érzékelhető, ami Csépa térségében fordult elő. A legnagyobb mértékű csökkenést Szolnok térségében észleltünk, -6 cm-t. A talajvízszintek e hónap 27-ig a terep szintjétől számítva a következőképpen alakultak: a Kiskörei Szakaszmérnökség területén 199 és 366 cm, a Karcagi Szakaszmérnökség területén 95 és 369 cm, a Szolnoki Szakaszmérnökség területén 122 és 659 cm illetve a Mezőtúri Szakaszmérnökség területén 116 és 501 cm között.

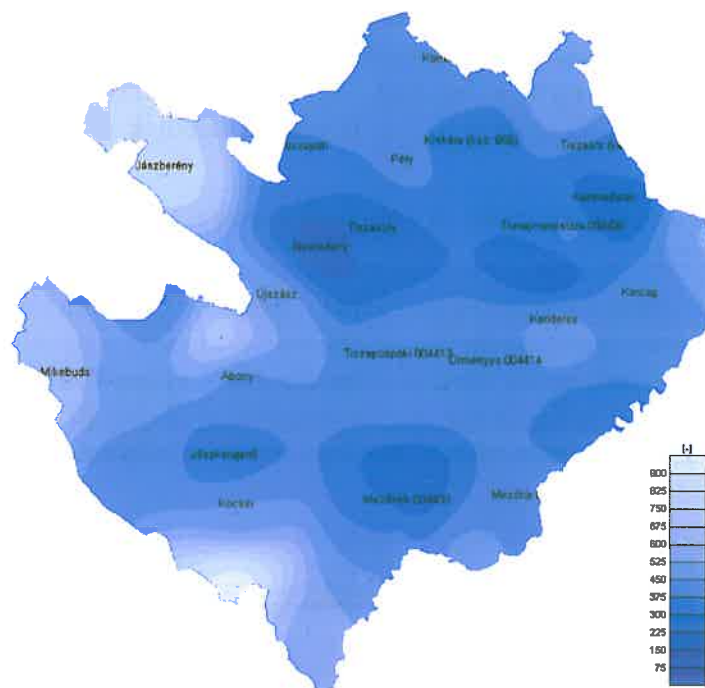
Júniusban a talajvízszintek tekintetében a legnagyobb növekedés a Mezőtúri Szakaszmérnökség területén következett be, Mezőhék térségében, ahol +67 cm volt a vízszint emelkedése az előző hónaphoz képest. A legnagyobb mértékű csökkenést a Szolnoki Szakaszmérnökség területén regisztráltuk, ahol -38 cm-t csökkent a talajvízszint Tiszasüly környékén. A talajvízszintek a terep szintjétől számítva a következőképpen alakultak: a Kiskörei Szakaszmérnökség területén 370 és 203 cm, a Karcagi Szakaszmérnökség területén 369 és 101 cm, a Szolnoki Szakaszmérnökség területén 597 és 142 cm illetve a Mezőtúri Szakaszmérnökség területén 517 és 96 cm között.

Július végén talajvízszintekben az előző hónap végéhez viszonyítva a legnagyobb növekedés +61 cm volt, ami Nagykőrös térségében fordult elő. A legnagyobb mértékű csökkenést Mesterszállás térségében észleltünk, -76 cm-t. A talajvízszintek júliusban a terep szintjétől számítva a következőképpen alakultak: a Kiskörei Szakaszmérnökség területén 221 és 388 cm, a Karcagi Szakaszmérnökség területén 118 és 392 cm, a Szolnoki Szakaszmérnökség területén 160 és 398 cm illetve a Mezőtúri Szakaszmérnökség területén 121 és 537 cm között.

Augusztus végén talajvízszintekben az előző hónap végéhez viszonyítva a legnagyobb növekedés +2 cm volt, ami Tiszasüly térségében fordult elő. A legnagyobb mértékű csökkenést Karcag térségében észleltünk, -53 cm-t. A talajvízszintek augusztusban a terep szintjétől számítva a következőképpen alakultak: a Kiskörei Szakaszmérnökség területén 223

és 396 cm, a Karcagi Szakaszmérnökség területén 120 és 404 cm, a Szolnoki Szakaszmérnökség területén 156 és 574 cm illetve a Mezőtúri Szakaszmérnökség területén 139 és 541 cm között.

Talajvízviszonyok terep alatt a KÖTIVIZIG területén 2019. október 01-én

2. Árvízvédelem:

A KÖTIVIZIG területén az ár- és belvízvédelmi művek rendszeres, évenkénti felülvizsgálata jelenleg folyamatban van és 2019. november közepéig lezajlik. A felülvizsgálat tapasztalatainak kiértékelése 2019. november 14-én a záróértekezleten fog megtörténni.

A KÖTIVIZIG területén **közvetlen védbiztonságot veszélyeztető hiányosság nincs**, az árvízvédelmi létesítmények a lehetőségekhez mérten ápoltak és karbantartottak, az őrtelpek, szertárak rendezettek, az őrszemélyzet felkészültsége megfelelő, az árvízvédelmi szertárakban az előírás szerinti (a védekezés indításához szükséges) védelmi anyagkészlet rendelkezésre áll.

A fővédvonalat keresztező műtárgyaknál a vizsgált időszakban csak az időszakonkénti szükséges karbantartási munkák kerültek elvégzésre. Műtárgyak átépítésére, illetve megszüntetésére nem került sor.

Problémát jelent a horgászat és vadkempingezők által a töltésen és előterében hátrahagyott nagy mennyiségű kommunális hulladék, valamint a véderdő rongálása, irtása. A Tisza-tó jobb parti töltéskoronáján létesített kerékpárúton tartózkodhatnak a 3500 kg-ot meg nem haladó tömegű gépjárművek. Természetesen ennek feltétele az árvízvédelmi töltésen történő tartózkodásra szolgáló engedély megvásárlása a horgász helyek megközelítése érdekében. A védtöltésen a kerékpáros forgalom mindenkor elsőbbséget élvez a gépjármű forgalommal szemben.

Az árvízvédelmi rendszer fontos eleme a gátóri szervezet. Az őrszemélyzet felkészültségét jól jellemzi, hogy kollégáink az ország bármely szegletébe vezényelve szélsőséges árvízi helyzetben is jól megállták helyüket, mindenfelől elismerő szavakat kaptunk munkájuk nyomán.

A gátóri szolgálat működésének hatékonysága az örök életkörülményeinek javítása, illetve az őrtelpek szociális fejlesztése nélkül nem őrizhető meg. Az őrházak és őrtelpek

állagmegóvására csak minimális anyagi eszköz állt a rendelkezésünkre az elmúlt években, amelyet java részben az üzemben tartásukra fordítottunk. Jelentős segítséget nyújtott a jelenlegi nehéz helyzetben a közfoglalkoztatási program, melynek keretében több őrházon, illetve az őrtelepek melléképületein sikerült a legsürgősebb hibaelhárítási munkákat elvégezni.

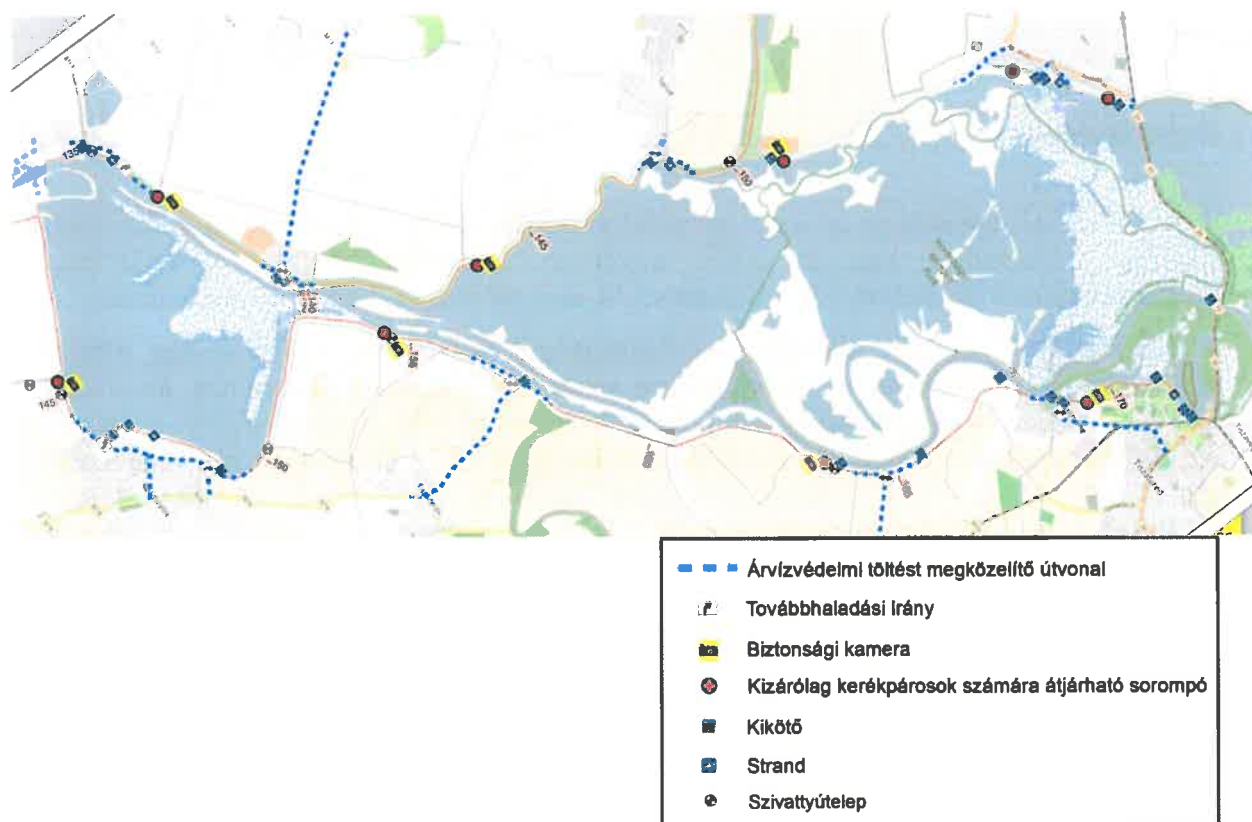
2014. évben megtörtént a mértékadó árvízszint (MÁSZ) újra számítása Magyarország folyói mentén, amely a fővédvonalaink előírt kiépítettségét határozza meg. A KÖTIVIZIG az új árvízszintek ismeretében átszámolta a fővédvonalak kiépítettségét, amely a korábbi MÁSZ-hoz képest sem túlzottan magas 52 %-ról mindössze 3 %-ra esett vissza.

A folyók mértékadó árvízszintjeit a 74/2014. (XII.23.) BM rendelet tette közzé. A Közép-Tisza térségében az új MÁSZ értékek 120-170 cm-rel haladják meg a korábban érvényben lévőket.

A 10.04.-es sz. Kiskörei-Tározómenti árvízvédelmi szakaszának őszi felülvizsgálata 2019. október 8-án megtörtént.

A 10.04. számú árvízvédelmi szakaszon probléma a megnövekedő átmenő forgalom az aszfaltburkolattal ellátott töltéskoronán (közút helyett), valamint a személy és áruszállítás céljából történő igénybevétel, ennek visszaszorítására 2019. május 1-én 8:00 órától a kerékpáros sorompók zárására került sor. A gátsorompók nyitására 2019. október 24-én 8:00 órától kerül sor. A zárást a megnövekedett, kerékpárosokat is helyenként veszélyeztető gépjárműforgalom indokolta.

A zárási pontokat az alábbi térképszelvényen jelöljük:

A gátközlekedési engedély hátoldalán pontosan olvasható, hogy milyen feltételekkel lehet igénybe venni a burkolt útszakaszt. Legfontosabbak:

- a kerékpárosoknak van elsőbbségük;
- a megengedett legnagyobb haladási sebesség 40 km/h;
- az engedély csak a szabadvízi strandok, csónakkikötők és horgászhelyek megközelítésére szolgál, az átmenő forgalom valamint a személy és áruforgalom lebonyolítása nem engedélyezett.

Az így forgalomba helyezett kerékpárutak - melyeknek részét képezik a kerékpáros sorompók – biztosítják a horgásztársadalom számára a horgászhelyek megközelíthetőségét, csak nem az eddig megszokott módon. Azaz az árvízvédelmi töltés teljes hosszban való folyamatos közlekedési lehetősége van kizárva.

2.1. Vásárhelyi terv továbbfejlesztése:

A KÖTIVIZIG területén jelenleg három, a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése (VTT) keretében épült árvízcsúcs csökkentő tározó található, a Tiszaroffi, a Nagykunsági és a Hanyi-Tiszasülyi.

A Tiszaroffi tározó átadása 2009-ben, a Nagykunsági és a Hanyi-Tiszasülyi tározók átadása 2012-ben megtörtént.

A Tiszaroffi tározó 2010. júniusában, alig fél évvel átadása után árapasztási céllal megnyitásra került, a VTT keretében épült árvízi tározók közül elsőként és eddig egyedülként. A tározó árapasztó hatása beigazolta az előzetes várakozásokat.

A Tiszaroffi tározó a 2010. évi árvízvédekezés utáni helyreállítási munkálatok, a Nagykunsági és a Hanyi-Tiszasülyi tározók pedig a garanciális hibajavítások elkészültével funkciójuk ellátására alkalmasak, karbantartott állapotban vannak.

Az árvízcsúcs csökkentő tározók beeresztő műtárgyainak felülvizsgálata és mozgatási próbája a nagyműtárgyak felülvizsgálata alkalmával 2017. október 31-én megtörtént. A szakbizottsági jelentés alapján műtárgyak üzemképesek, működésük megbízható.

Az elmúlt időszakban levonult árvizek átírták a Közép-Tisza vidék árvízi történelmét, hiszen egy év leforgása alatt két esetben produkált a folyó rekord magasságú (LNV) árvizeket (1999., 2000., 2006., 2010.).

2.2. Közelmúlt évek árvízvédelmi fejlesztései

- A Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése (VTT) keretében állami költségvetési forrásból elkészült a Tiszaroffi, Európai Unió forrásból pedig a Hanyi-Tiszasülyi és a Nagykunsági árvízcsúcs csökkentő tározó 2008. és 2013. között. Így már összesen 443 millió m³ tározókapacitás áll rendelkezésre a közép-Tisza térségében a Tisza folyó mentén.
- A Komplex Tisza-tó projekt kivitelezése befejeződött. A projekt közvetve növeli az árvízbiztonságot a Tisza-tó partvonalainak rögzítésével, illetve hullámverés elleni védelem kiépítésével a hullámverés károsító hatásai által leginkább érintett szakaszokon. A kivitelezés keretében a Jászsági és a Nagykunsági főcsatornák torkolati műtárgyai fő elzáró szerkezeteinek teljes felújítása és korszerűsítése is megtörtént.

Hullámverés elleni védmű építése

- Az árvízi biztonságot közvetve növelő beavatkozásként az Országos Vízügyi Főigazgatóság bonyolításában befejeződött az „Árvízi kockázati térképezés és stratégiai kockázati terv készítése” című projekt.
- Ugyancsak közvetve növeli az árvízbiztonságot a jogszabályi kötelezettség alapján a KÖTIVIZIG kezelésében lévő folyókra elkészült nagyvízi mederkezelési terv. A nagyvízi mederkezelési terv fő feladata a folyók nagyvízi medrének kezeléséhez, használatához és hasznosításához szükséges árvízvédelmi előírások megállapítása, a tervezett állapotra vonatkozó előírások és intézkedések megfogalmazása, valamint a nagyvízi meder használatára vonatkozó korlátozások bevezetése.

A Kiskörei Vízlépcső mellett megépült ökológiai halátjáró

2.3. Folyamatban lévő árvízvédelmi fejlesztések:

- Folyamatban van a Tisza folyó nagyvízi medrének rendezése a Kisköre és Szolnok közötti szakaszon. A projekt a Tisza folyó nagyvízi medre vízszállító képességének javítását célozza, a folyó mintegy 62 km hosszú középső szakaszán.
- Nagyműtárgyak fejlesztése és rekonstrukciója projekt keretein belül az idei évben elkezdődik a Kiskörei Vízlépcső rekonstrukciója, mely várhatóan 2020. november végén kerül befejezésre.
 - Főműtárgyak
 - Hullámtéri duzzasztó
 - Üzemátviteli és parti létesítmények
- Védképesség helyreállítása az I. rendű árvízvédelmi fővédvonalakon projekt
 - A védbiztonság helyreállítása érdekében a már meglévő KL 3/6 típusú szádlemezhöz kapcsolódóan a Tisza bal part 108+120-108+635 tkm szelvények közötti töltésrepedéssel érintett szakaszon a 8 m hosszú L601 típusú tömített szádlemezek leverése 2018. augusztus 31-re elkészült. Az érintett szakaszon 858 db szádlemez (felülete 4120 m²) került leverésre a vízoldali koronaélben.
 - A Tisza bal part 136+570-137+670 tkm szelvények között betervezésre került egy 8 m mély, 8 800 m² felületű résfal építése, a Védképesség helyreállítása az I. rendű árvízvédelmi fővédvonalakon projekt keretében. A résfal építése elkészült, a vállalkozó 2018. szeptember 06-án levonult a munkaterületről.

2.4. Folyamatban lévő árvízvédelmi fejlesztések:

- A Hanyi-Jászsági árvízcsúcs csökkentő tározó megépítése a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése keretében tervezett a Hanyi Tiszasülyi tározó mellett, a Jászsági öntöző főcsatorna és a Hanyi-ér ölelésében. A Tározó tervezett területe 37 km², befogadóképessége 145 millió m³.
- A Tisza folyó nagyvízi medrének rendezését folytatni tervezzük Szolnoktól a déli országhatárig. A projekt a Tisza folyó nagyvízi medre vízszállító képességének javítását, ezáltal az árvízszintek csökkentését célozza az árvízvédelmi töltések áthelyezésével a szűkületekben, a nyárigátak rendezésével, az árvízi levezető sáv rehabilitációjával, művelési ág váltással járó beavatkozásokkal a hullámtéren, övzátonyok rendezésével, illetve árapasztó vágók kialakításával.
- Folytatni tervezzük a Komplex Tisza-tó projektet, amely többek között a Tisza-tó partvonalainak további rögzítését, illetve a hullámverés elleni védelem további kiépítését tartalmazza.
- Távlati fejlesztési koncepciónk része a Zagyva-Tarna vízrendszer komplex vízgyűjtő fejlesztése, amely példaértékű lehet, mert a Zagyva Magyarország egyetlen jelentősebb vízfolyása, amelynek vízgyűjtője teljes egészében az ország területére esik. A fejlesztés lényege, hogy az állami tulajdonú árvízvédelmi műveket előírás szerint kiépítsük, jó karba helyezzük, árvízvédelmi célú tározókat hozzunk létre, a meglévő szükségtározók létesítményeit fejlesszük. Az előzőeken kívül fontos a vízfolyások nagyvízi lefolyási viszonyainak javítása érdekében szükséges beavatkozások megvalósítása, illetve a monitoring rendszer fejlesztése.

2.5. Felkészülés a védekezési feladatokra:

A védekezésre való felkészülés jegyében az alábbi feladatokat végeztük el:

- Az ár- és belvízvédelmi művek 2018. évi felülvizsgálatának tapasztalatait kiértékelve „Intézkedési tervben” fogalmaztuk meg a védképesség fenntartása érdekében elvégzendő legszükségesebb tennivalókat.
- 2018. decemberében elkészült a KÖTIVIZIG 2019. évre vonatkozó Vízkárelhárítási Szervezeti Beosztása, amely a vízkárelhárítás szervezeti felépítését és a védekezésben részt vevők elérhetőségét tartalmazza.
- 2018. decemberében aktualizáltuk az árvízvédekezési és jeges árvíz elleni védekezési terveket.
- Az erőforrás igénybevételi tervek aktualizálása megyei bontásban megtörtént és megküldésre került a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok részére.

2.6. Árvízvédekezési tevékenység:

Árvíz elleni védekezés:

2019. évben az alábbi árvízvédekezési tevékenységre került sor:

Május 27. és június 7. között I. fokú árvízvédelmi készütség volt érvényben a Tisza folyó mentén a 10.03. sz. Doba-Kanyari árvízvédelmi szakaszon.

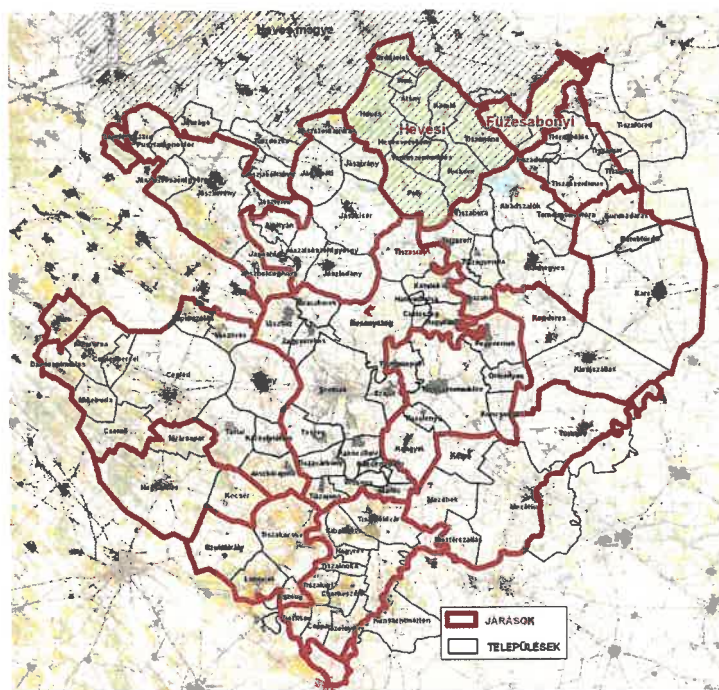
Az ór- és figyelőszolgálat ellátásán túlmenően említésre méltó védekezési tevékenységre nem volt szükség.

A 10.04. sz. Kiskörei-tározómenti szakaszon nem került sor árvízvédelmi fokozat elrendelésére.

Jeges árvíz elleni védekezés:

2018. december 15. 8:00 órától 2019. február 15. 18:00 óráig az Országos Műszaki Irányító Törzs a KÖTIVIZIG kezelésében lévő jégtörő hajókra I. fokú jégvédekezési készenlétet és melegen tartási kötelezettséget rendelt el.

3. Belvízvédelem:

Hevesi és Füzesabonyi járás a KÖTIVIZIG területén

Az árvizekhez hasonlóan az elmúlt évek belvizei is rekordokat produkáltak mind a területi előntések, mind a szükséges beavatkozások, mind pedig a szivattyútelepek üzemének tekintetében.

A hátralévő időszak feladata, a belvízcsatornák karbantartása, a vízkormányzó műtárgyak és szivattyútelepek felülvizsgálata és ellenőrzése, az alapfeladatok végzésére.

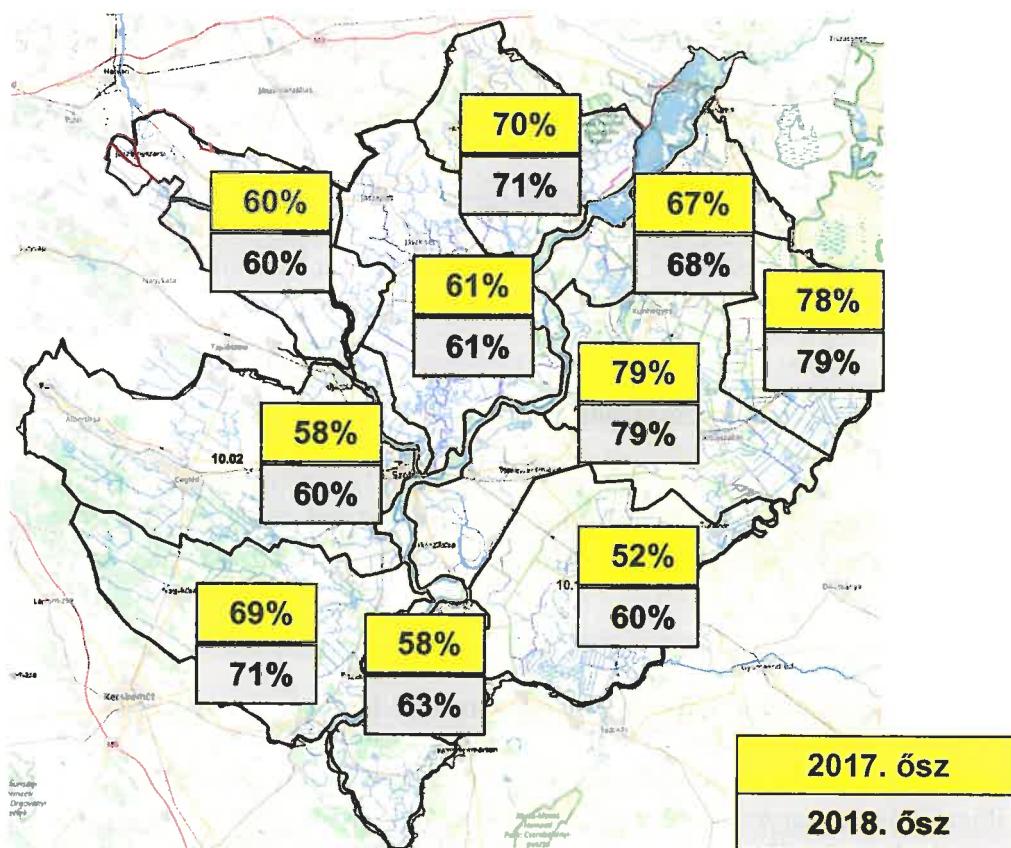
A vízrendezési művek őszi felülvizsgálatának elvégzése után összefoglalva az alábbi megállapításokat tesszük:

A fenntartási tevékenységnek köszönhetően az év végére jelentős javulás tapasztalható az átvett csatornák esetében is. A kizárólagos állami tulajdonú művek állapota a tavalyihoz képest nem változott.

A fenti megállapításhoz hozzá tartozik, hogy a ROP keretében megvalósult projektek miatt az elmúlt évek során kiváló állapot alakult ki az érintett főműveken, amelynek fenntartásához a keret biztosított központi forrásból.

A művek hosszára vetített súlyozással védelmi szakaszonkénti vízz szállító képesség értékelés alapján az összes védelmi szakaszon javulás tapasztalható a korábbi évekhez viszonyítva. A 2017. és 2018. év során folytatott fenntartási tevékenységnek köszönhetően az év végére jelentős javulás tapasztalható az átvett csatornák esetében is. A kizárólagos állami tulajdonú művek állapota a tavalyihoz képest nem változott.

A fenti megállapításhoz hozzá tartozik, hogy a ROP keretében megvalósult projektek miatt az elmúlt évek során kiváló állapot alakult ki az érintett főműveken, amelynek fenntartásához a keret biztosított központi forrásból.

Védelmi szakaszok csatornáinak súlyozott vízz szállító képesség értékelése 2017-18.

2019. évben a csatornáknak a növényzettel való benőttesség és a feliszapoltság jelentősen csökkent a kötelező projekt fenntartás, egyéb fenntartás és a közfoglalkoztatás keretében

történő cserjeirtás, nád és gazkaszalás, műtárgykarbantartásnak köszönhetően, ezért a vízszállító képesség **tavasztól ősziig jelentősen javult.**

A 10.04. sz. Kiskörei belvízvédelmi szakaszon a **Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő főművek állapota megfelelő, a főcsatornák befogadóképesek.**

A 10.04.-es sz. Kiskörei belvízvédelmi szakaszának őszi felülvizsgálata 2019. október 2-án megtörtént.

Az elmúlt időszak belvízvédekezési tevékenysége rámutatott, hogy a törvényi változások folytán igazgatóságunkhoz kerülő nagyszámú csatorna és szivattyútelep, ezekkel együtt megnövekedett „érdekeltségi terület” jelentős többlet feladatot ró a vízügyi szolgálatra.

A vagyonkezelésünkbe kerülő művek hatására nagyságrendekkel megnőtt a kezelendő, üzemeltetendő művek száma, mely nagyban nehezítette a belvízvédekezést, mivel a műszaki és őrszemélyzet száma a belvízvédelmi szakaszokon nem növekedett.

Az átvett művek jellemzően elhanyagoltak voltak, azonban a tavalyi évben a fenntartásba és kötelező fenntartásba bevonásra kerülnek. A beavatkozással érintett csatornák hatásterületén a vízelvezetés hatékonysága a jelenleg is tartó védekezési időszak tapasztalatai alapján érzékelhetően javult, ami felhívja a figyelmet a csatornák folyamatosan jó állapotban tartásának szükségességére.

3.1. Belvízvédekezési tevékenység:

A 10.04. sz. Kiskörei belvízvédelmi szakaszon az alábbi belvízvédelmi készülségi fokozatok elrendelésére került sor:

- 2019.05.31. 8:00 – 06.07. 15:00 Pontszerű I. fokú belvízvédelmi készülség

A 2019. évi védekezési időszak során a csatornaőrök a területet a bejárták, a csatornák, műtárgyak környékét ellenőrizték, valamint a vízmércék leolvasását és a területi vízkormányzást végezték el. Továbbá a vízfolyási akadályokat eltávolították, az elöntött területek felmérését elvégezték.

Az elrendelést a belvízvédelmi csatornák által szállított vizeket befogadó Tisza folyó tartósan magas vízállása indokolta, mert a belvízcsatornák gravitációsan nem voltak vízteleníthetőek, illetve a lehullott csapadékból összegyülekező csatorna vízszintek a szivattyútelepi indulási vízszinteket jelentősen meghaladták.

3.2. Belvízvédelemmel kapcsolatos pályázatok:

A 10.06. sz. belvízvédelmi szakaszon az **„Örvényabádi belvízrendszer csatornáinak fejlesztése és műtárgyainak komplex rekonstrukciója”** címmel KEHOP 1.3.0. pályázati kiírás keretein belül a pályázat előkészítése megtörtént, az idei évben a kivitelezés megkezdődik.

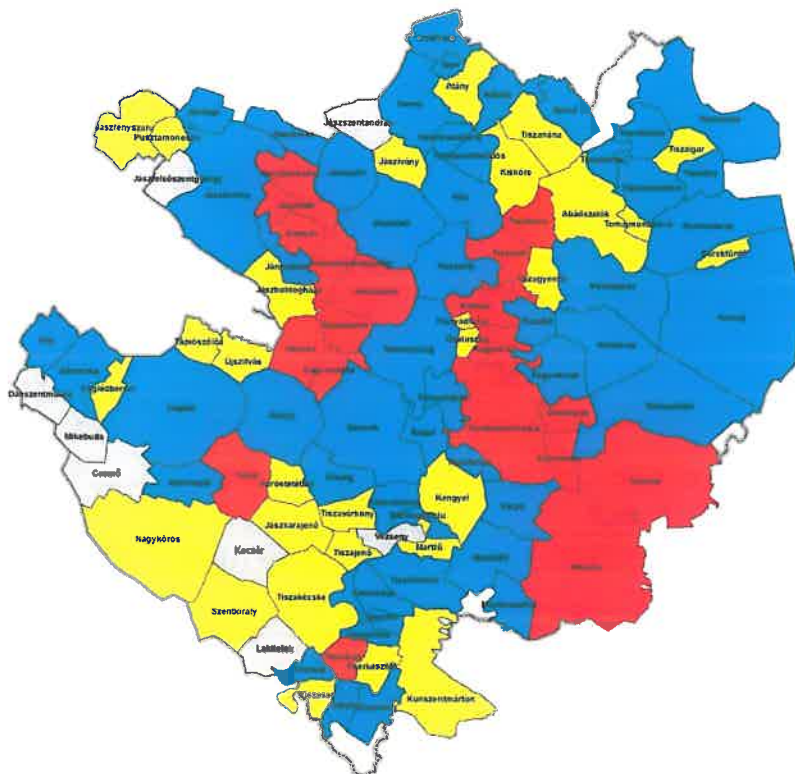
4. Önkormányzatokkal kapcsolatos együttműködés:

A 232/1996. (XII.26.) Korm. Rendelet alapján, szakaszmérnökségünk a működési területén található Önkormányzatok részére szakmai segítséget nyújtott a települések vízkárelhárítási terveinek elkészítésében.

Az Önkormányzatok által elkészített Vízkárelhárítási tervek tekintetében elmondható, hogy a védekezés megkönnyítése érdekében szükséges egy részletes – belterületi térkép – helyszínrajz a beavatkozási helyekről, az eddigi tapasztalatok felhasználásával a szivattyúzási helyekről, valamint a szöveges részben megemlíttet belvíztározásra alkalmas helyekről. Ezen

felül ha van elképzelés, terv a belterületi vízrendezési művek megvalósítására, bővítésére, rekonstrukciójára a részletes helyszínrajzon azt is fel kell tüntetni.

A KÖTIVIZIG 10.04. sz. Kiskörei belvízvédelmi szakasz területén történ belvízvédekezési időszakban az önkormányzatok részéről segítségkérés nem érkezett.

Települések belvízveszélyeztetettsége

Belvízveszélyeztetettségi besorolás	Nem veszélyeztetett	Mérsékelt veszélyeztetett	Közepesen veszélyeztetett	Erősen veszélyeztetett
Átány		X		
Erdőtelek			X	
Tenk			X	
Kömlő			X	
Heves			X	
Hevesvezekény			X	
Tarnaszentmiklós			X	
Pély			X	
Kisköre		X		
Tiszanána		X		
Sarud			X	
Összesen:		3	8	0

A 2019. őszén Heves megyében a KÖTIVIZIG működési területén az önkormányzati helyi vízkárelhárítási létesítmények őszi felülvizsgálata részben megtörtént, illetve az alábbi táblázat szerint került rá sor.

A települések védelmi tervei részben megfelelőek.

Kisköre, Pély, Hevesvezekény és Tenk települések tervei megfelelőek.

Védelmi szakasz	Település	MEGYE	Felülvizsgálat időpontja	Védelmi terv
10.04.	Kisköre	Heves	2019.09.19.	MEGFELELŐ
	Tiszanána		2019.09.19.	RÉSZBEN MEGFELELŐ (aktualizálás folyamatban)
	Erdőtelek		2019.09.23.	RÉSZBEN MEGFELELŐ (aktualizálás szükséges)
	Tenk		2019.09.23.	MEGFELELŐ
	Pély		2019.09.26.	MEGFELELŐ
	Tarnaszentmiklós		2019.09.26.	RÉSZBEN MEGFELELŐ (aktualizálás szükséges)
	Átány		2019.10.03.	RÉSZBEN MEGFELELŐ (aktualizálás szükséges)
	Kömlő		2019.10.03.	RÉSZBEN MEGFELELŐ (aktualizálás szükséges)
	Heves		2019.10.07.	RÉSZBEN MEGFELELŐ (aktualizálás szükséges)
	Hevesvezekény		2019.10.07.	MEGFELELŐ
	Sarud		2019.10.16.	RÉSZBEN MEGFELELŐ (aktualizálás folyamatban)

Általánosságban megállapítható, hogy a települések rendelkeznek olyan vízkárelhárítási tervvel, melyek alapján egy esetleges belvíz kialakulása kapcsán védekezési feladatok elláthatók. Azonban a jogszabályi változásokból adódóan, a 10/1997. (VII.17.) KHVM rendelet 3.§ (11) bekezdése szerint:

„A védekezési tervek elkészítésére, továbbá módosítására kizárólag az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységről szóló kormányrendelet alapján területi vízgazdálkodás építmények tervezési részszakterületen tervezői jogosultsággal rendelkező személy vehető igénybe, aki köteles a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló kormányrendelet alapján árvízmentesítés, árvízvédelem, folyó- és tószabályozás, sík- és dombvidéki vízrendezés, belvív védelem, öntözés részterületre vonatkozó szakértőt a tervezésbe bevonni”.

Azon településeknél, ahol részben megfelelő védelmi terv, a hivatkozott jogszabályban történő megfelelés nem biztosított.

A települések a közfoglalkoztatási program adta lehetőségeken belül változó létszámmal elvégzik a belterületi csapadékvíz elvezető árkok tisztítását.

A KÖTIVIZIG kezelésében lévő belvízcsatornák befogadóképesek, a településről kivezetett csapadékvíz elvezetésére alkalmasak.

5. Közfoglalkoztatási program:

A 2019. március és 2020. február közötti időszakban végrehajtandó közfoglalkoztatási program során a teljesítendő átlaglétszám 267 fő, a 2019. október 28-i létszám 266 fő, melyből a Heves megye területét érintő közfoglalkoztatottak összlétszáma 158 fő.

A közfoglalkoztatási program keretében azon munkák kerülnek elvégzésre, melyek leghatékonyabban kézi erővel végezhetők, illetve a gépi fenntartás eszköz vagy anyagi feltételei nincsenek meg. A közfoglalkoztatottak gyakorlatilag a szakaszmérnökség teljes területén vannak foglalkoztatva: vagyonvédelem, cserjeirtási, kaszálás-gaztalanítási, erdészeti, parkápolási és iszaptalanítási munkákon.

Összességében: az előző évek tapasztalatai jók, a munkavégzések elsősorban a belvízvédelmi műveken eredményeztek jelentős előrelépést. A csatornák és műtárgyak vízvezető képessége megnövekedett, megközelíti a kívánatos mértéket. Az eddig elért eredmények megtartása érdekében fontos a program folytatása, az évenkénti rendszeres kézi munkavégzés, ami jelenleg csak a közfoglalkoztatotti létszámmal biztosítható.

Hivatkozva a 2019. október 21-én kelt levelére, kérem tájékoztatóm elfogadását.

Kisköre, 2019. október 31.

Tisztelettel:

Fejes Lőrinc
szakaszmérnök

